Година 10-та. Цариградъ, 27 Септемврии 1875. Брой 61.

НАПРѢДЪКЪ

ВѢСТНИКЪ, ЗА НАРОДНЫ, ПОЛИТИЧЕСКЫ И КНИЖЕВНЫ НОВИНЫ

Спомоществованiята почнуватъ отъ началото на всякой мѣсецъ.

НАПРѢДЪКЪ излѣзва всяка Сѫббота.

Прѣдплата.

За годинѫ, вѫтрѣ въ Държавѫтѫ 1 Турска Лира **Златна.** За 6 мѣсеца половинъ Турска Лира. За годинѫ вънъ отъ Държавѫтѫ 6 бѣли меджидiета. За 6 мѣсеца 3 бѣли меджидiета.

Настоятелитѣ отговарятъ за заплатѫтѫ и земѫтъ на 15 едно, като съберѫтъ отъ 5 спомоществованiя на горѣ, и на 10 едно, като съберѫтъ отъ 10 на горѣ.

Подписката на спомоществованiята става: **Въ Цариградъ при Ив. Найденова** Редактора и притяжателя — Агопiанъ-Ханъ № 14.

Статiи и дописки за общеполезны и народны работы са вмѣстяватъ съ благодаренiе, но въ всякой случай трѣбва да сѫ снабдени съ потрѣбнытѣ подписы.

За частны извѣстiя са плаща по 2 гроша на редъ.

Испращанытѣ за обнародванье статiи и дописки на задъ са не връщатъ.

Новытѣ прѣобразованiя.

—

Обнародувами и ный днесъ, по примѣрътъ на другитѣ въ столицѫтѫ вѣстници, важнѣйшето онуй **Официално съобщенiе** отъ императорското правителство, което Съобщенiе прогласява новы и сѫщественны прѣобразованiя, прѣдопрѣдѣлены да облегчѫтъ чувствително вѣрнытѣ на Държавѫтѫ подданници отъ даждiята, които тѣжѫтъ върху имъ и да введѫтъ достозабѣлѣжителны улучшенiя въ разнытѣ меджлисы и сѫдовища на областитѣ.

Реченото Съобщенiе, както ще видятъ нашитѣ читатели, не прѣпорѫчва явно на държавнитѣ чиновници нето правосѫдiето, нето почитанiето на законытѣ, нето покровителствуваньето на земледѣлiето, нето пъкъ, съ единѫ думѫ, нѣщо отъ това що са относи до благодеяствiето на населенiята въ обширнѫтѫ отоманскѫ имперiѭ; таквизи прѣпорѫчванiя сѫ са повтаряли много и много пѫти. но тѣ рѣдко сѫ намѣрвали желаемыйтъ отзывъ и твърдѣ нарѣдко сѫ были послѣдуваны отъ потрѣбното приложенiе въ дѣйствiе. Съобщенiето, за което ни е думата, има съвсѣмъ другѫ цѣль; то са касае до жизненнытѣ въпросы на Държавѫтѫ.

И дѣйствително, между прогласенытѣ новы мѣркы освобожденiето на земледѣлческѫтѫ классѫ на народътъ отъ прибавенѫтѫ онѫзи четвъртѫ часть на десетъкътъ, която прибавка станѫ прѣди нѣколко врѣме въ замѣнѫ на унищтоженiето на вѫтрѣшнiйтъ гюмрукъ, това освобожденiе. казвамы, е едно истинско и ощутително за всичкы земледѣлцы благодѣянiе. Опрощаванiето на всичкитѣ *бакiи* отъ данъцитѣ до 1289 (1872-73) е тоже една мѣрка не по малко чувствителна за населенiята, защото, ако и да не щѣхѫ да могѫтъ лесно и скоро да са прибѣрѫтъ, и ако царското правителство и да не притискаше за тѣхъ, все пакъ тѣжѣхѫ на гърбътъ на сиромасытѣ; тѣ сѫ вече изгасены отъ дефтерытѣ. Испращанiето на прѣдставители отъ областитѣ въ Цариградъ, за да освѣтляватъ централното правителство за мѣстнытѣ си нужды, като прѣдставятъ вѣрно оплакванiята на населенiята за каквыто и да было злоупотрѣбленiя въ областитѣ отъ странѫтѫ на нѣкои неразбраны чиновници, были тѣ долни или горни; всичко това сѫ рѣшенiя, които показватъ, че царското правителство признава недостаткытѣ въ системѫтѫ на управленiето, при всичко че то никогажъ не са е колебало въ доброжелателството си къмъ вѣрнытѣ султановы подданницы, и въ искренното си желанiе да са улучши състоянiето на народытѣ, то отговаря на изсказванытѣ сегысъ тогысъ, ако и частны но горчивы оплакванiя, съ дѣйствителны и серiозны прѣобразованiя, както относително до данъцитѣ, тъй и въобще за управленiето.

Нѣма никакво сумнѣнiе, че тѣзи новы прѣобразованiя и новы благодѣянiя за народытѣ въ имперiѭтѫ отъ странѫ на Н. И. В. Султана, отъ които благодѣянiя ще бѫдѫтъ исключени само оныя, които сѫ прѣстѫпили подданическытѣ си длъжности и сѫ станѫли недостойни за тѣхъ, ще произведѫтъ живо впечатлѣнiе и ще извикатъ признателностьтѫ и прѣданностьтѫ отъ странѫ на подданницытѣ, и най вече по областитѣ, дѣто бѣхѫ най много чувствителны недостаткытѣ на данъчнѫтѫ системѫ, както и прѣстѫпленiята и злоупотребленiята отъ по-долнитѣ чиновницы и бирницы. Понеже на всичко това прѣдлѣжи сега да са даде край.

Тѣзи прѣобразованiя ще направятъ и въ Европѫ потрѣбното впечатлѣнiе, защото императорското правителство, при всеизвѣстнытѣ си финанцiалны затрудненiя, не постѫпи въ увеличаваньето на данъцытѣ и въ строгото събиранiе на *бакiитѣ*, но напротивъ то смалява първытѣ, като съврѣменно унищожава вторытѣ, тъй що, като освѣщава новѫ епохѫ за благоденствiето на населенiята, — и като подпълни тѣзи прѣобразованiя съ еще нѣкои мѣркы, за което нѣма никаво сумнѣнiе щомъ смущенiята въ сѣверо-западныйтъ край на държавѫтѫ прѣстанѫтъ и всякой отъ подданницытѣ позные своитѣ длъжности, — ще може напълно да поправи финанцiалныйтъ кредитъ на държавѫтѫ и да докара бюджетътъ ѝ въ желателното равновѣсiе.

Справедливото расвърлянiе на данъцытѣ, законното и съ миренъ начинъ прибиранiе на десетъкътъ и еднообразiето на царскытѣ даждiя сѫ пълны отъ утѣшителны обѣщанiя, и ный нѣмамы никакво сумнѣнiе, че въ врѣмето на Н. В. Махмудъ Недимъ паша, тѣзи обѣщанiя ще са приведѫтъ въ дѣйствiе, щото да не са даде причина на държавнытѣ зложелатели да кажѫтъ че еще една книга са начерни съ обѣщанiя. Минѫлото а и сегашнотото везирувнiе на Нег. В. ни даватъ най здравы гаранцiи за това.

«При това, полагатъ са твърдѣ голѣмы грижи и старанiя за улучшенiето на жандармерiѭтѫ,» казва най после Съобщенiето. Его мѣрка, наистинѫ, която трѣбваше, споредъ насъ, отколѣ да са земе въ серiозно вниманiе и да са положи въ дѣйствiе, и ный отъ странѫ на нашитѣ съотечественницы смѣемъ да изразимъ тука признателностьтѫ на народътъ си за инициативѫтѫ коѭто относително до прѣмахванiето на туй нетърпимо зло зема днесъ дѣятелныйтъ великый везырь. Кой не знае наистинѫ безчеловѣчнытѣ постѫпкы на повечето отъ наричанытѣ *забтiета* въ селата и градоветѣ по областитѣ! Но тука нашето намѣренiе не е да повтарямы това що винѫгы е было прѣдмѣтъ на горчивы оплакванiя отъ странѫ на населенiята, ный са въсползувамы само отъ случайтъ да изевимъ ёще единъ пѫть благодаренiето си Н. В. Махмудъ паша за тѫзи мѣркѫ и съврѣменно да насърдчимъ нашитѣ съотечественницы, при туй явно благоволенiе на централното царско правителство къмъ вѣрнытѣ подданницы на Н. В. Султана, да са не боѭтъ ни най малко когато имѫтъ да ни съобщѭтъ лошитѣ и противоправителственны обнасянiя на когото и да е отъ чиновницытѣ. увѣрени като сѫ че царското правителство ако до сега е търпѣло да ставатъ разны злоупотребленiя и обиды на жителитѣ отъ кое да е село или градъ, то е было въ негово незнанiе и слѣдователно. щомъ научи нѣщо такова, то е готово да му принесе потрѣбныйтъ лѣкъ.

Ето съобщенiето за което говоримъ.

(Официално съобщенiе).

«Познаты сѫ правдолюбивытѣ расположенiя на Нег. И. В. августѣйшiйтъ нашъ монархъ, който е всякога справедливъ, състрадателенъ и милостивъ къмъ всичкытѣ Свои подданницы; нека му мыслятъ оныя които не оцѣняватъ добринытѣ отъ неговото правосѫдiе и слѣдователно, като прѣстѫпватъ длъжноститѣ на подданникъ, беззаконствуватъ. Колкото за вѣрнытѣ подданницы които не сѫ отстѫпили отъ длъжноститѣ си, августѣйшiйтъ нашъ господарь въ правосѫдiето и великодушiето си благоволи да гы награди съ слѣдующытѣ добрины.

Унищтожава са четвъртата часть отъ десетъкътъ за всичкытѣ земледѣлцы и подданницы на Н. И. Величество. Опрощаватъ имъ са бакiитѣ до 1289 л., които са и изгасихѫ отъ дефтеритѣ на Малiето. Исключаватъ са отъ тѫзи мѣркѫ чифликъ сахибiитѣ (*мюлтезимъ*), тѣхнитѣ порѫчители (*кефиль*), както и имотнитѣ (*агiя*) за дълговетѣ си на хазнѫтѫ.

Разнытѣ общины трѣбва да имѫтъ своитѣ прѣдставители въ административнытѣ меджлисы на областытѣ, които прѣдставители да бѫдѫтъ отъ тѣхъ избрани и да имѫтъ пълното имъ довѣрiе. Мнѣнiето на тѣзи прѣдставители, стига да е въ границытѣ на законностьтѫ и на правдѫтѫ, ще са земе въ серiозно вниманiе.

Подновява са заемарепата отъ нѣколко врѣме мѣрка, споредъ коѭто всякѫ годинѫ са събирахѫ главнитѣ меджлиси въ областитѣ и испращахѫ въ столицѫтѫ прѣдставители опълномощены да подаватъ изложенiя за нуждытѣ си. Лица почтенны и които имѫтъ довѣрiето на народътъ си ще са призоваватъ не вкупъ но особенно отъ вилаетытѣ и мютесаррифлицытѣ. Свѣдѣнiята които ще могѫтъ да са съберѫтъ, было по тозъ начинъ, было съ другы средства, ще служѫтъ за основѫ на прѣобразованiята отъ правителството, относително до всеобщото благосъстоянiе, благоденствiе и напрѣдъкъ на народытѣ.

Особити чиновницы и контролери ще са опрѣдѣляватъ, когато стане нуждно, за да испытватъ законно и праведно ли става расврѣдѣленiето и събиранiето на данъцытѣ.

Заповѣди са испроводихѫ на всичкытѣ вилаеты за да са положѫтъ въ дѣйствiе тѣзи мѣркы.

Освѣнъ това сега за сега ставатъ сръзнисканiя за нарежданьето на единъ системѫ, която да осигури правото на народытѣ и да гы зарадува съ това дѣто десетъкътъ да са промѣни на поземелный данъкъ.

Правителството са занимава да изнамѣри начинътъ, по който да бѫде възможно еднообразiето на данъкътъ на населенiята.

При това, полагатъ са твърдѣ голѣмы грижи и старанiя за улучшенiето на жандармерiѭтѫ.

Вышнiйтъ да подари дългы дни на нашiйтъ августѣйшiй и великодушный Господарь за славѫ на Имперiѭтѫ и благополучiе на подданницытѣ Му.»

Турската журналистика.

—

Единъ само поглѣдъ върху турскѫтѫ журналистикѫ е достатъченъ да ни покаже убѣжденiето ѝ за скорошното утихванiе на смущенiята въ Херцеговинѫ, които и тъй не са намѣрватъ вече на онѫзи точкѫ, на коѭто са намѣрвахѫ прѣди единъ мѣсецъ. Въсползувана прочее отъ настоящего положенiе на работытѣ турската журналистика напуща полето на жестокытѣ нападанiя връзъ възстанницытѣ и тѣхнытѣ подбудители или покровители и минува пакъ въ попрището на разискванiето на вѫтрѣшнитѣ въпросы, както и на разискванiето на въпроса за панисламизма. Слѣдующыйтъ членъ на «Джериден-Хавадисъ» очъртава вѣрно размышленiята на турскѫтѫ журналистикѫ за настоящего състоянiе на възстанiето.

«Послѣднитѣ извѣстiя за възстанiето въ Херцеговинѫ ны убѣждаватъ, че войнишката часть на тойзи въпросъ е на прѣстанванье, и остава само политическата; че възстанницытѣ омаяни отъ побѣдытѣ на императорскѫтѫ войскѫ потърсили сѫ прибѣжище въ границытѣ на Сърбiѭ и Чернѫ Горѫ; и че най послѣ има едно разногласiе между Серверъ паша и Хамди паша, като първыйтъ постоянствува че е настанѫло врѣмето за царскѫтѫ милость, а другыйтъ възразява противното. Колкото са относи за извѣстiята изъ Сърбiѭ, тѣ сѫ толкозъ противурѣчущи щото отъ самосебе си са опровергаватъ; това само са вижда, че дързостьта на императорскѫтѫ войскѫ отъ единѫ странѫ, и официално изявената неутралность на Европѫ отъ другѫ, принудихѫ распаленытѣ да хванѫтъ единѫ благоразумнѫ политикѫ.

«Разнесенитѣ въ послѣдне врѣме слухове въ цариградскѫтѫ борсѫ че са убилъ сърбскыйтъ Князь и другы такыва излѣзохѫ просты спекулативны измыслицы. Войскы слѣдуватъ да са испращатъ въ Нишъ и Видинъ, не за да прѣминѫтъ границытѣ, но за допълненiе на войскытѣ които са съсредоточаватъ тамъ.

Прѣдставителитѣ на чуждытѣ силы въ Херцеговинѫ раздѣлени на двѣ отдѣленiя обикалятъ тѫзи области; и ако и да не можемъ отъ пръвъ пѫть да опрѣдѣлимъ съдържанiето на тѣхнытѣ изложенiя до своитѣ имъ правителства, увѣрени смы че не ще скрыятъ истинѫтѫ. Освѣнъ това, увѣрени смы че единственнытѣ оплакванiя на възстанницытѣ ще са ограничѫтъ въ даждiята, и то не праведно, но само за да укрыятъ истинскытѣ двигатели на възстанiето си, и най вече като смы увѣрени че възстанницытѣ сѫ расканни за дѣлата си, защото выше отъ петь хыляды души са скытатъ безъ покровъ, безъ отечество, гладни и бѣдни въ Далмацiѭ, Кроацiѭ, Сърбiѭ и Чернѫ Горѫ.

«Колкото са относя до Княжествата, Выс. Порта са не страхува отъ тѣхъ; днесъ когато са приготви както трѣбва може да имъ каже: *Каквѫ работѫ имате по Балканытѣ? ако са прѣлива стремленiето на жителитѣ ви вкарайте го въ редътъ; ако пъкъ серiозно кроите нѣщо, ный ще вы вкарамы въ редътъ, защото държавата може да накаже бунтовницытѣ и да сплаши тѣхнытѣ помагатели.*

«Таквозъ е настоящето състоянiе на Херцеговинѫ; първытѣ заявленiя въ Сърбiѭ и Чернѫ Горѫ устѫпихѫ мѣсто на политическѫтѫ тишинѫ. А като приложимъ на това и официалнытѣ обеявянiя отъ великытѣ силы че конечно отказватъ всякѫ помощь на възстанiето въ Херцеговинѫ, имамы право да са изразимъ, че В. Порта като смири съвършенно възстанiето, ще има врѣме да обърне всичкото си вниманiе къмъ вѫтрѣшнитѣ въпросы.»

Станѫлото прѣди нѣколко врѣме въ Англiѭ и особенно писмото на Лорда Русселя и членоветѣ на «Таймсъ» извикахѫ върху себе всеобщыйтъ крѣсъкъ на турскѫтѫ журналистикѫ, която очърта поведенiето на старыйтъ политикъ като лудость и оправда мюслюманскѫтѫ стихiѭ съ всичкытѣ средства. Онуй което единъ Христiанинъ написа въ «Л. Хералдъ» като отговоръ на лондонскый «Таймсъ», възблагодари твърдѣ много обществото на нашитѣ сѫжители; безбройны благодаренiя са отправихѫ на тойзи христiанинъ; а особно за забѣлѣжванiе е единъ членъ на «Вакѫтъ», въ който писательтъ като прiема идеитѣ на членописеца въ «Л. Хералдъ» казва, че ако истинската причина на възстанiето въ Херцеговинѫ е было тѣжкото даждiе, въ туй възстанiе трѣбваше да земѫтъ участiе и херцеговинскытѣ Мюсюлмани, защото истытѣ даждiя сѫ и тѣмъ тѣжели. Членописецътъ отива по на далечь и забѣлѣжва че отъ врѣме на врѣме появяванытѣ възстанiя са случаватъ само въ оныя области на Държавѫтѫ, които сѫ при границытѣ на Турцiѭ, а отъ туй заключава че тѣзи възстанiя сѫ исключително слѣдствiя отъ чужды махинацiи, които не ще прѣстанѫтъ отъ да влiятъ върху тишинѫтѫ на Истокъ, додѣто чуждото намѣсванiе въ всякой въпросъ са овѣковѣчва. Появяванытѣ разногласiя между разнытѣ въ Турцiѭ племена, членописецътъ гы смятра като маловажны, защото тѣ като са случаватъ само въ по долнитѣ классы на обществото, не могѫтъ да са земѫтъ като мѣрило на взаимното политическо положенiе на тѣзи племена.

Въпросътъ за панисламизма слѣдува ёще да е прѣдмѣтъ на сръзнискванiя, и «Басѫретъ», който най напрѣдъ тури на срѣдѫтѫ тозъ въпросъ, бѣше са протестиралъ противъ всякѫ клеветѫ която бы клонила да покаже че въ панисламизмътъ са крыятъ планове и цѣли религiозни или политическы, като описа идеѭтѫ на панисламизма и каза, че чрезъ него послѣдователитѣ му искатъ само просвѣщенiето на мюслюманскытѣ стихiи, които са намѣрватъ въ мракътъ на невѣжеството.

Противъ туй мнѣнiе на «Басѫретъ» обаче излѣзва единъ членописецъ Турчинъ, който забѣлѣжва, и праведно, че «Басѫретъ» трѣбваше да обърне вниманiето си къмъ нѣкои отъ областитѣ на имперiѭтѫ, въ които народътъ въ нищо не различава отъ Мюсюлманытѣ въ Китай, Индiѭ и Срѣднiѭ Азiѭ, като казва че не трѣбва Турцитѣ да подражаятъ Испанцытѣ, които безъ да познаватъ добрѣ народытѣ и мѣстата на испанскѫтѫ държавѫ обращахѫ поглѣдытѣ си къмъ новы свѣтове за да гы просвѣтѭтъ. Членописецътъ мысли че по лесно и по необходимо е образованьето на нѣкои жители въ Дiяр-бекиръ, и особно на племената въ Арабiѭ, отъ колкото онуй на мюсюлманскытѣ племена въ оныя далечны страны, наричаны Китайска и Индiйска, и мысли че неговитѣ сънародницы не сѫ достигнѫли на онѫзи степень на съвършенството, въ коѭто са намѣрватъ народитѣ на Англiѭ, щото да са прѣдприемѫтъ образователнытѣ за тѣхъ прѣдприятiя, нето пъкъ имѫтъ потрѣбнытѣ елементы, които искатъ да прѣдадѫтъ на другытѣ си едновѣрцы. Отговорътъ на «Басѫретъ» къмъ горнитѣ бѣлѣжкы на членописеца е хромъ въ много отношенiя. А за да са докаже гнилостьта на аргументытѣ му, доста е да са земе единъ отъ многого примѣры, слѣдующыйтъ. На забѣлѣжванiето отъ членописеца че въ Турцiѭ има области, на които образованiето е по необходимо, както на Дiяр-бекиръ, «Басѫретъ» казва че образованiето на Дiяр-бекиръ трѣбва да са смятря като по маловажно отъ онуй на отдалеченытѣ страны, защото тази область, като са намѣрва по близу до центрътъ на образованiето има прѣдъ очитѣ си начъртанъ планътъ на пѫтя който трѣбва да слѣдува, тъй що въ разстоянiе на десетина години да стане равна на другытѣ области въ Имперiѭтѫ.

Гърцитѣ и Сърбитѣ.

—

До скоро съгласни почти въ възрѣнiята си спрямо императорското наше правителство, гръцкытѣ отъ Еллада и сърбскитѣ вѣстници, по поводъ на възстанiето въ Херцеговинѫ, раздѣлихѫ са на два лагера и единъ прѣзъ други са надварятъ кой по жлъчны укоры да отправи къмъ свойтъ съперникъ.

Еще отъ началото на реченното възстанiе гръцкытѣ вѣстници и тука и въ Елладѫ са произнесохѫ противъ него и изсказахѫ симпатiитѣ на народътъ си къмъ правителството на Н. В. Султана. Това разсърдило, види са, Сърбытѣ и ето че «Видов-Дан» излѣзва съ единъ членъ противо тѫзи гръцкѫ политикѫ, като осѫжда гръцкыйтъ народъ за това дѣто не само са показалъ хладнокръвенъ къмъ тѣхнитѣ братiя — възстанницытѣ въ Херцеговинѫ и Боснѫ, но и прiятелскѫ рѫкѫ простиралъ къмъ султановото правителство.

Язвителныйтъ членъ на «Видов Дан» изново подигнѫ жлъчкѫтѫ на гръцкытѣ вѣстникари и тѣхнитѣ листове тия дни сѫ пълни съ еще по язвителны противъ Сърбитѣ възраженiя.

За любопытство на нашитѣ читатели

ный привождами днесъ въ листътъ си нѣкои откъсъци отъ грьцкытѣ възраженія, както ы намървами въ «Фаръ дю. Босфоръ», както и самыйтъ членъ на «Видов-Дан».

Единъ отъ Атинскытѣ вѣстницы, казва «Фаръ дю Босфоръ», отговаря на членътъ на «Видов-Дан» съ другъ единъ членъ, не по малко забѣлѣжителенъ, отъ който извличамы слѣдующето:

«Дѣ сте видѣли, Господа отъ «Видов-Дан», ножътъ ни обърнжтъ срѣщу васъ, за да ны заплащвате че ще турите вашътъ на грждытѣ ни, щото да строшите *всичкытѣ наши примкы?* Наистинж, ако нашето сърдце не бѣше наскърбено, ный быхмы са съ гласъ насмѣли на позиціѭтж коіѭто земате противъ Гърцытѣ.

Всичкы оныя които прочетохж тойзи членъ са зачудихж, но не можѣхж да са въздържжтъ да са не засмѣятъ съ гласъ, като вы чуватъ да викате на сърбскыйтъ народъ да хване обоюдуострыйтъ си ножъ за да прѣсѣче жицжтж на грьцкытѣ интригы.... Видов-Дан» ни припомня еще че нашата судбина е свързана съ тѣхнжтж. Ный за прьвъ пжть слушамы тыя думы; но ный смы безумни дѣто не смы разбрали че нашето щастіе завыси отъ щастіето на Славенытѣ. Ако сърбската литература, богата както іж казватъ въ баснитѣ, има онжзи на Есопа върху Прьчътъ и Лѣсицжтж, който паднжлъ въ кладенецътъ, безъ сумнѣніе туй лукаво животно е вджхнжло источнжтж политикж на «Видов-Дан».

Ако редакторитѣ на «Видов-Дан» си мечтаятъ да измѣніжтъ, съ заплашванія си, чувствата на грьцкыйтъ народъ, съ това тѣ показватъ че страдатъ отъ еднж болесть малко опаснж но смѣшнж. Когато Гърцитѣ быхж рѣшили да са отдѣлжтъ отъ южнытѣ Славены, тѣ не сж толкозъ луди да не прѣдвидятъ нито заплашванія имъ, нито опасноститѣ на които бы могли да са изложжтъ; тѣ не бы чакали «Видов-Дан» да дойде да вика на ухото имъ: «Знайте, Гърци, че ный не забравямы лесно.» Ако мыслятъ че могжтъ съ псуваніе и заплашваніе да привлекжтъ къмъ себе оныя, които тѣ зематъ за непріятели, тѣ злѣ хесапіжтъ.

Ето и членътъ на «Видов-Данъ»:

«Отъ какъ е почнжло движеніето на Истокъ, грьцкытѣ вѣстници прѣдставляватъ чудновато зрѣлище.

Като забравятъ еднаквостьтж на интереситѣ, които имжтъ всичкытѣ христіанскы народи на Балканскыя полуостровъ, — като забравятъ еднаквостьтж на вѣржтж, която обикновенно има симпатическы чувства, — като забравятъ общыя задатъкъ който имжтъ съсъ источнытѣ Славены, — като забравятъ че ако ный не смы господари на нашжтж судбинж, нито Гърцитѣ ще могжтъ да са располагатъ съ своіжтж: всичко това като забравятъ, грьцкытѣ вѣстницы които са издаватъ въ Еладж и вънъ отъ Еладж, не само стоіжтъ хладнокръвно или съ апатіѭ спрямо насъ, но и не свѣніжтъ са да ласкаятъ Портжтж и да засвидѣтелствуватъ искренно пріятелство къмъ отоманското царство. Чудно явленіе!

«Грьцката журналистика са отличава отъ всичкытѣ европейскы журналистикы. Додѣто въ Германіѭ ратницитѣ намѣрватъ симпатіѭ; додѣто въ Францж общото мнѣніе са показва все повече и повече въ ползж на възстанницытѣ; додѣто въ Италія нѣма ни единъ органъ, който да издаде гласъ въ ползж на азіатскжтж завоевателнж стихіѭ; додѣто и самъ старый Албіонъ напуща своіжтж по прѣданіе политикж на пріятелство за Султана; додѣто, най послѣ, навредъ става истото прѣобразованіе, въ Аѳины, дѣто кръвьта е текла другъ пжть за истжтж работж, за коіжто и нашитѣ братія проливатъ своіжтж кръвь, не са чува вече друго нищо. освѣнъ горѣщы израженія на пріятелство къмъ Султана. «Искренното споразумѣніе съ Портжтж е много по интересно за Грьціж,» таквизъ сж думытѣ които са чуватъ въ свободныйтъ градъ на класическото отечество на Епаминонда.

«Ный не смы тъй дързскы за да искамы да наложимъ на Гърцытѣ еднж колтикж която имъ не аресва. Всякой народъ е ковачь на своето щастіе; всякой знае или трѣбва да знае кое е полезно за него и кое му вреди. Грьцитѣ могжтъ да слѣдуватъ и нѣкоѭ нелогичнж и абнормнж политикж: тѣ сж господари на своитѣ мысли, на своитѣ дѣла! Но и намъ никой не може да ни отнеме правото да са изразимъ свободно и да имъ кажемъ мнѣніето си, както и какъ глѣдамы ный на работытѣ. Слѣдователно, ный мыслимъ че пжтьтъ, въ който сж тръгнжли Гърцытѣ, и който имъ са чини за най правъ. твърдѣ е опасенъ: наистина, той е опасенъ за всичкы, но най много за Гърцытѣ!

«Вый, Господа, прѣкъсвате врьзкытѣ които съединявахж на Истокъ Славенытѣ и Гърцытѣ; вый простирате пріятелскж ржкж на Турцытѣ, които нѣмжтъ бждящность, и, поставени на тѣхнж странж вый казвате че нѣмате интересъ да ни помагате: Добро! Но ный ще вы помолимъ покорно да ни отговорите на тѣзи въпросы:

«Що бы было, ако бы ви дигнжли ржкавицжтж, коіжто ни ввърлате?

«Що бы было, ако въ комбинаціитѣ си ный вы бы поставили въ редътъ съ Турцытѣ?

«Що бы было, ако быхмы ви рекли: Да, имате право, между насъ и васъ наистинж нѣма вече «общы интересы?»

«Що бы было, ако быхмы противопоставили вамъ и на вашитѣ съюзницы источнытѣ Славены, съ *нашитѣ природны съюзницы?* Знаете ли, почтении Господа, що бы было тогава? Мыслите ли че вый ще спечелите? Мыслите ли че ще бждете по силни отъ насъ?

«Мыслите ли че ще можете да останете господари на Истокъ?

«Мыслите ли че грьцкытѣ острови ще могжтъ да отбіятъ отъ себе си славенското море?

«Мыслите ли всичко това?

«Но ный вѣрвамы, че като умни хора и интелигентни политицы вый не можете никакъ да имате таквызъ нелогичны мысли. Да не бы случайно вашата политика да е израженіе на оныя ваши чувствованія, които породи българскыйтъ черковенъ въпросъ? Но помыслѣте, драгы Господа, че Българитѣ нищо друго не сж искали; освѣнъ онова, на което вый са радувате и на което всякой народъ има право да са радува, т. е. народнж черквж. Съ кое право можете да имъ отречете това, което вый никакъ не быхте дозволили да ви са отнеме? Или, мыслите ли че Българитѣ не сж достойни за онжзи черковнж самостоятелность, коіжто и вый и ный имамы? Ако вашата политика случайно е «да вьрнете немило за недраго», то не дѣйте забравя, че всяко нѣщо има двѣ страны, и че то оржжіе е ножъ и отъ двѣтѣ страны остръ! Вый можете (нека прѣдположимъ това) да ны раните малко съ тойзи ножъ, но ный съ истыйтъ ножъ можемъ всичкытѣ ваши интригы да прѣсѣчемъ! . . .

«Когато са появи възстаніето въ островъ Критъ, тогазъ, Господа, ный държѣхмы съвсѣмъ другы пжть; ный не увѣрявахмы тогазъ Портжтж за нашето съ неіж пріятелство, ный не отблъснжхмы, Господа, всяко политическо съдѣйствіе съ васъ, не останжхмы спрямо васъ ледено студени до дълбочинжтж на сърдцето си. Вамъ е свободно да вървите въ съвсѣмъ другы пжтища, но само едно нѣщо не забравяйте, и то е, че и намъ ще бжде свободно да ви платимъ съ истытѣ монеды.

«Вый сте учени люди, вый не само знаете дивныйтъ классическый езыкъ еллинскый, но сте добрѣ упознати и съ латинскжтж литературж. Напомнямы ви прочее Гораціевытѣ старо-латинскы думы: «Quidqid agis, prudenter agas, et respice finem ... » Врѣмето минува като свѣткавицата, и обстоятелствата са промѣняватъ.

«Правѣте щото щѣте; но знайте че ный не забравямы лесно.»

Причитаніето на Христофора Коломба въ числото на Светіитѣ на Западнжтж Черквж.

Думата за посветяваніето на Христофора Коломба е станжло пакъ дневенъ въпросъ. Іезуитскыйтъ вѣстникъ *Civitta Cattolica* който са издава въ Римъ, публикува редъ членове. съ който иска да привлече вниманіето върху прѣдложеніето да са запише въ листътъ на светіитѣ и Геновезскыйтъ плаватель Христофоръ Коломбъ 1), който за прьвъ пжть прѣминж страшнытѣ и непознаты вълны на Океана и откры единъ новъ свѣтъ, а съ това подпомогнж распространеніето на Евангеліето въ едно двойно пространство.

Предначинательтъ на това предложеніе е Кардиналъ Донне, Архіепископътъ въ Бордо, който го прѣдложи при отваряніето на послѣднійтъ въ Ватикана съборъ. То са поддьржѣ отъ много другы Кардиналы, Архіепископы и Епископы, по важностьта на многочисленны другы въпросы, които са прѣдставихж на събора, отблъснж го и то станж второстепенно, тъй щото са и непотърси вече.

Его по главнытѣ отъ извиканытѣ причины за да оправдаятъ посветяваніето на Коломба: «Този христіанскый Герой, който направи най знаменити услугы на религіѭтж и на человѣчеството, прѣзъ живота си не са награди както заслужваше; на противъ, той прѣтѣгли много немилости и страданія. Открытата отъ него нова суша са наименова Америка, и тъй славата на открытіето му са почти грабнж отъ другыго 2). Само светото Римско сѣдалище припозна посланіето на този великъ мжжъ, комуто и даде достоинството на посланникъ апостолскый. Днесъ, слѣдъ триста и толкозъ годины, ный виждамы на понтификалный прѣстолъ единъ Папа който, първъ между Папытѣ, е ходилъ въ Америкж и който най добрѣ отъ сѣкыго е можѣлъ да оцѣни голѣмытѣ ползы принесены на Черквжтж отъ открытіето на тжзи сушж.

Прѣдложеніето на този въпросъ на съборного вниманіе, види са отъ най напрѣдъ като противно на черковнытѣ постановленія които изисквать единъ редовенъ испытъ върху живота и добродѣтелитѣ на Божійтъ служитель, който са прѣдлага за посветяваніе; а пъкъ такъвъ единъ испытъ, като не е станжлъ прѣдварително, мжчно ще да е да са прѣдпріеме сега. При всичко това, понеже въ настоящійтъ случай, Божійтъ служитель е извършилъ, было прѣзъ живота си было слѣдъ смъртьтж си, най извънредны дѣла, за които свидѣтелствуватъ документитѣ. които подтвьржаватъ походитѣ, добродѣтелитѣ и чудесата му, ный можемъ да са надѣемъ че този въпросъ ще са рѣши въ ползж на Коломба, при всичко че въ този случай трѣбваше да са наруши малко нѣщо строгото варденіе на постановленіята.

1) **Христофоръ Коломбъ!** Това е името на оногова който прѣсѣче въ 1492 г. грозныйтъ прѣдѣлъ, който бѣше положенъ отъ страхътъ или по добрѣ отъ невѣжеството между насъ и Америкж — между старыйтъ и новыйтъ свѣтъ. Чрезъ Христофора Коломба земята са увеличи за человѣчеството и моретата прѣстанжхж отъ да крыятъ въ себе си онжзи прѣдълбокж тайнж, която плашеше и най дьрзновеннытѣ человѣцы.

Открытіето на Америкж отвори новъ пжть за развитіето на най съвършеннытѣ естественны науки; то станж неоспоримо доказателство за нѣкои всемірны събытія, които движахж най славнытѣ естествоиспытатели; поведе плавателитѣ къмъ западъ; показа ново и обширно поприще на тьрговіѭтж; обогати жителитѣ на старыйтъ свѣтъ; показа прѣдъ свѣтътъ жителитѣ на новыйтъ; съ однж думж, то свърза двѣтѣ суши съ най якытѣ врьзкы и спомогнж за распространеніето и осъвършенствуваньето до най высокж степень на днешнето образованіе.

2) Срѣщамы наистинж въ историіжтж человѣци, които сж оставили слѣдъ смъртьтж си прѣголѣмж славж, защото сж спечелили побѣды, съградили градове и съставили имперія. Но кой бы дьрзнжлъ да сравни тжзи славж съ *Коломбовжтж?* Никой, безъ сумнѣніе. Защото това събытіе, на което вѣнецъ е самъ Христофоръ Коломбъ, е най блистателното отъ помежду оныя, които прѣобразихж свѣтътъ въ послѣднитѣ три вѣка. Но славата, която принадлѣжеше единственно и само на Христофора Коломба и за коіжто той бѣше станжлъ явна жьртва, тази слава, казвамы, можѣ ли да са опази въ цѣлостьтж си? Не, защото мнозина поискахж да іж умаліжтъ, да си іж сподѣліжтъ, па даже и съвсѣмъ да іж уничтожжтъ. Едни, на примѣръ, казвахж че той, Христофоръ Коломбъ са ржководилъ въ походътъ си къмъ Америкж отъ чужды прѣданія, а не отъ своитѣ математическы изслѣдуванія; а другы безъ най малко доказателство утвърждавахж че Хр. Коломбъ не е първыйтъ който е открылъ Америкж. И едното и другото отъ тѣзи прѣдположенія сж лишены отъ довѣренностьтж на ученытѣ человѣцы и показватъ не толкозъ низкж народнж завистъ, колкото голѣмо невѣжество въ Историіжтж.

И наистинж, тѣзи двѣ прѣдположенія ето на що са основаватъ: Първото, — че единъ корабь като изгубилъ пжтя си и са отдалечилъ, вѣтроветѣ го отнесли много на далечь и го искарали на единъ непознатъ брѣгъ, отъ дѣто той са вьрнжлъ съ голѣмы мжчнотіи. Троица корабленницы и кормчійтъ само са вьрнжли живи, а другытѣ, между които и капитанинътъ, измрѣли отъ гладъ и мжкж. Живи останжлитѣ троица корабленницы умрѣли и тѣ слѣдъ нѣколко дни отъ завращаніето си, а кормчійтъ, на когото здравіето было тоже въ твърдѣ бѣдственно състояніе, успѣлъ да стигне въ кжщжтж на Коломба, искренъ неговъ пріятель, и да му съобщи, прѣди да умре, тайнжтж на открытіето, което былъ направилъ случайно, като му оставилъ книгытѣ си, които съдържавали дневникътъ на пжтуваньето му. Тойзи дневникъ послужилъ на Христофора Коломба за ржководство въ прѣдпріятіето му.

Гомеръ, единъ испанскы списатель е първыйтъ който публикува тжзи искуснж, но най безосновнж басніж; защото нито собственно име за доказателство има, нито пъкъ датж на събытіето. Ученыйтъ Робертсонъ въ прѣвъсходнжтж си за Америкж Исторіж не повѣдва званично истинжтж.

Второто, — ако то и да е по важно и по спяно, основано е исключително на подлж еднж народнж завистъ и на частны нѣкои интригы. Отъ противницытѣ на това смѣшно прѣдположеніе срѣщамы най напрѣдъ Нѣмцытѣ, които, като имъ са рече всичко тѣ да открываятъ, отдаватъ славжтж отъ открытіето на Америкж, на нѣкого си Мартенъ Вехема, знаменитъ Нюрембергскы землеописатель, но безъ да имжтъ ни най малкото доказателство щото да увѣрятъ поне най легкоумнытѣ испытатели на истинжтж. Слѣдъ тѣхъ дохождатъ Норвежцытѣ, най които най достовѣрныйтъ источникъ за утвьрждение е една лъжлива брошура, съставена отъ нѣкого си Снорроф и обнародвана въ Стокхолмъ само въ 1697. Тази брошура излага съвсѣмъ несходны подробности врьзъ растителнытѣ произведенія на Америкж и врьзъ обичаитѣ на тогавашнытѣ ѝ жители, (събрани ужъ отъ първыйтъ Норвегецъ, който стжпилъ най напрѣдъ въ Америкж). Слѣдователно ный не намирамы нищо достовѣрно въ прѣдложеніето имъ. На конецъ Флорентійцитѣ поискахж да присвоіжтъ славжтж, като да сж открыли тѣ тжзи сушж. **Америко Веспучи**, единъ отъ тѣхнытѣ съотечественницы, най знаменитыйтъ отъ помежду имъ въ тьрговіжтж, направи двѣ обширны пжтешествія къмъ новжтж сушж, слѣдъ **Коломба**, описа и публикува за пръвъ пжть картытѣ ѝ и сполучи съ тойзи начинъ да остави по прѣданіе между съотечественницытѣ си името което носи и днесъ еще новыйтъ свѣтъ!!! Това име, съ което Флорентійцытѣ нарекохж новжтж сушж, е едно благопріятно за тѣхъ доказателство; но доволно ли е то за да са убѣди человѣкъ, когато глѣда съврѣменнытѣ по достовѣрны списатели да обвиняватъ Веспучи че е промѣнилъ датжтж на двѣтѣ си пжтешествія само и само за да грабне еднж славж, за коіжто самъ той са намѣрваше недостоинъ! . .

Приснопамятный **Христофоръ Коломбъ** нето помысли да даде самъ названіето на сушжтж, открытіето на коіжто е плодъ на неговото дьлготьрпѣніе, но остави това на землеописателитѣ, които обаче като видѣхж че тази суша бѣше извѣстна на повечето плаватели подъ име **Америка**, сждихж за добрѣ да ѝ оставятъ това названіе. а за да уварднтъ въ лѣтописитѣ памятьтж на Христофора Коломба, нарекохж съ неговото име еднж голѣмж часть отъ южнж Америкж — **Колумбія**.

Дописки на «Напрѣдъкъ».

—о—

По работжтж на битыйтъ Неврокопскый владыка, наричанъ Врачанскый, векилитѣ отъ село Кжрчево сж испроводили слѣдующето прошеніе до Екзархіжтж съ едно изложеніе (ляиха) до В. Портж. Единъ пріятель ни испровожда прѣписъ отъ това прошеніе, ето го:

Ваше Блаженство, Св. Синоде!

Грьцката пропаганда въ нашитѣ мѣста, която състои повечето отъ азитѣ по межлиситѣ, които сж или най страшнитѣ грькомани, привержненници на владиката, или, отъ онѣзи, които въ разни случаи сж ся показали способни да заслужватъ всяко-яче на Елинизма, когато този е билъ заплашванъ отъ Българитѣ, въ домогванията на тѣзи да ся оттървжтъ отъ него, не е пропуснжла ни най малкыйтъ случай да ся възползува отъ него, като прѣдстави станжлото, тамо гдѣто гласътъ ѝ не е възможно да ся не чуе, че е извършено отъ онѣзи, които сж имали злочестината да сж Българи и подкрѣпители на народностьта си. Единъ отъ тѣзи случаи, Ваше Блаженство и св. Синоде, който ненадѣйно дойде да докара въ опропастение нѣколко фамилии въ едно—двѣ села, фамилии, съвсѣмъ невинни, освѣнъ дѣто сж ся показали горѣщи защитници на народното си достолѣпие, е и случайтъ прѣди три мѣсеци нѣщо съ титулуванийтъ отъ грьц. патрикхана Врачанский, който беззаконно и безъ никакво право отъ година насамъ ходи да смущава и раздражава единъ срѣщу други мирнитѣ и отречени вече отъ грьц. патрикхана български населения отъ селата на казитѣ Неврокопска, Сѣрска и Демиръ-хисарска, случай, който, ако вече и да е изнѣс... Вамъ, ний си позволявами пакъ да в... демъ отчасти и въ сжщность изложе... станжлото, въ сжщого врѣме, като ... приключвами и частна по него жалба ... Порта, съ умоление да ѝ ѭ поднесете.

На 21 прѣминалаго мѣсеца Юния ... ченый Врачанский, съ помощьта на ... Гологанова, братътъ на бившия Екзарх... ский священникъ Теодосий Гологановъ, ... хожда въ село Крушево на Демир-хисар... та казаа, и на другия день т. е. на ... сжщаго, сутриньта рано влиза тайно ... вата църква отъ една пенджера, която ... шилъ и литургисалъ на сила; този ... прѣнощувалъ въ сжщото село. Прѣзъ ... часътъ по шесть, грькоманетѣ отъ тона ... го събуждатъ и го испратили тайно ... да не узнаятъ Българетѣ *) та та го ... катъ негдѣ да го биятъ. Два часа отъ ... ченното село на пжтьтъ за Неврокопъ ... съмнуванне, реченний Врачанский ... илъ, Богъзнай отъ какви человѣ... го били и го испратили за гдѣ ... разбира ся за Неврокопъ, който ... стоянно негово мѣстопрѣбиваніе, ... стигваньето си дѣто ся и жалувалъ ... ский Мутесарифъ, който по десятници ... намиралъ тамо това врѣме, и който ... залъ да испрати съ наставление единъ ... рия до Демиръ-хисарский Каймакаминъ ... този послѣдний съ единъ мулезимъ ... нѣколко суварии, узовалъ ся въ ... село Крушево, и свикалъ покрай себе ... грькоманетѣ, които и почнжлъ да расп... за станжлото; и на ли ся пита отъ тѣхъ ... не ся забавятъ да кажжтъ че Българскы... учитель отъ селото имъ, когато дошелъ ... диката, сирѣчь този день, проводилъ ... въ Кжрчево, и безъ друго това писмо е ... до за тази работа. Хванѣте, казалъ ... нетѣ, учителя Крушевски и докарайте ... башията, попа и Георгя нѣкого си отъ ... Кжрчево и работата ще ся открие. ... лътъ ся затворилъ и суварии ся испроводи... ли да докаратъ отъ Кжрчево наклѣветенитѣ ... Доведени, тѣ, най първо почнжли да ... коджа-башията за писмото и кои сж ... владиката. Той казалъ че не знае за такъв... писмо което да пише да ся бие владиката ... кой го е билъ. Тогава, Каймакамина ... вѣдалъ да го вържатъ за единъ доревъ ... заповѣдь на мюлезима да не ся остави и ... удри до гдѣ не чуе отъ устата на ... че имало такова писмо, и, че тѣ били ... диката. Три пжти отъ бой, възвръщанъ ... животъ, коджа башиятъ, като зналъ че най ... противницитѣ му ще засвидѣтелствуватъ ... този день на биението владиково той ... тъмно до тъмно расправялъ селскитѣ раб... въ селото, и по този начинъ ще ся отъ... за да избѣгне и другъ бой съ който ся ... плашвалъ отъ Каймакама, казалъ че ... писмо и е у попа и че той билъ влади... Не самъ, казалъ Каймакама; ... вѣдалъ на мюлязима пакъ да удря. ... търпѣнието да яде толкозъ бой коджа-баш... та, не пощадилъ да покаже за участ... най обичний си приятель, споменатий ... оргя, който стоялъ и глѣдалъ на тегла... мжкитѣ които прѣтърпявалъ побратим... тогазь чакъ, сирѣчь, когато си позволи ... башийтъ да изрѣче едни думи съвсѣмъ ... снови, ся оставя да испитва послѣдни... лести отъ боя.

Слѣдъ това варварско зрѣлище по... испита на реченний Георгия, който за ... бѣгне мжкитѣ, които глѣдалъ да тегл... братимъ му, казалъ и той че е участв... на биението владиково. Но забѣлѣжете ... това той не ся оттървалъ; отъ него ся ... ше да покаже и другъ участникъ. Кой ... каже сега клѣтнийтъ? Слѣдъ много дв... вие казалъ той пжкъ нѣкого си Тася. ... настава питаньето на попа Димитра ... писмото. Той каза че такова писмо, ... него день, слѣдъ завръщаньето си отъ ... та, намѣрилъ въ кжщата си, и като го ... челъ, оставилъ го пакъ тамъ; провод... вѣкъ и донесе това писмо, което на по... било отъ деньтъ показанъ, но за съ... друга работа. Каймакамътъ не ся за... съ това писмо. Той ся позволилъ да ... попа да не искара друго писмо, и като ... че нѣма такова, остави попа като му ... пи 10—15 гърбача. Най послѣ върза ... ля, коджа башията и Георгя и ги испр... въ Демиръ-хисарь, а на попа Кжрчов... на двамата други такива отъ Крушево ... сила, че ще познаватъ за напрѣдъ ... дика и че ще ся отрекжтъ отъ българ... сархия, зелъ записъ и ги отпуснжлъ.

Вързанитѣ ся откарахж въ Демиръ... и ся затворихж. Попътъ Кжрчовский ... върна въ селото си, (но забѣлѣжете ... щото Каймакамина по наущение отъ ... гандата, като искара виноватъ коджа-баш... отъ Кжрчово, взе и прѣдаде мухтарск... чатъ на двамата грькомане въ селото ... во, безъ да пита да ли населеньето ги ... и селевитѣ опълномощаватъ попътъ ... лото съ единъ мирски, които и отидох... Сѣръ да хвърлятъ арзухалъ съ който ... катъ да ся испроводи меймуринъ отъ ... мата, който да тури коджа башия ко... добри цѣло село, и да ся повикжтъ ... тѣ отъ Демиръ-хисаръ да слѣзатъ въ ... дѣто повторно да ся испитатъ. Еми... за послѣднитѣ ся испроводи въ Демиръ... саръ и затворенитѣ ся проводихж въ ... но емирнамето за коджа башия ся ... като ся затворихж опълномощенитѣ ... извадятъ, въ Демиръ-хисарь, отъ гдѣ ... 8 дни ся пуснѣхж съ заповѣдь да не ...

*) Това дава да ся съмнѣвами че за да ся ... ветятъ по живитѣ въ мѣстото ни българе, ... манетѣ сж намислили да извършатъ това, и ... извършили, и послѣ показахж на тѣзи невин... рица.

тъ още веднъжъ въпросътъ за коджа-ба-тъ.
тъ като пристигнахѫ въ Сѣръ затворен-, и които стояхѫ два и полъ мѣсеци въ ора безъ да ги извадятъ и попитатъ нѣ- ако и за това ся дадохѫ 3—4 арзуха- а Мутесарифа, селянитѣ отъ Кѫрчово помощихѫ насъ двамата долуподписани, найдемъ въ Солунъ, отъ дѣто ви пишемъ гоащето си смиренно, да поискамы да е давията истинафъ, и за тази цѣль по ихми единъ арзухалъ, послѣдствие на ко- даде ни ся емирнаме което испрово- ни до Сѣрския Мутесарифъ. Но понеже забавихѫ да дойдѫтъ затворенитѣ или хое изложение на работата до Солунското ав. управленье, издѣйствувахми второ е- ирнаме, на което слѣдствията тоже не ся ихѫ до сега. Завчера дойде отъ Сѣръ на ично за работата человѣкъ, и казва че на слѣдне Сѣрския хюкюматъ повикалъ битя дика отъ Неврокопъ, който като дошелъ ѣдставя ся прѣдъ меджлиса, въ сѫщото вме изваждатъ и затворенитѣ *юзъ беюзъ* ся сѫдятъ. Владиката казалъ прѣдъ мед- рса истината, т. е. че отъ затворенитѣ ни нъ е отъ тѣзи които сѫ го били, и еще отъ тѣхъ нѣма що да дири, освѣнъ отъ теля, който ужъ когато дошелъ владика- въ селото, него день пратилъ писмо въ рчево, още и казалъ въ метоха прѣдъ се- итѣ че този владика що е дошелъ не по- нъ въ селото, неска бой; и това като ъ владиката излѣзълъ, и слѣдъ нѣколко си отишелъ за Неврокопъ. Но отъ то- сто вече двайсеть дни има и затворен- слѣдува още да сѫ затворени безъ да пуснѫтъ за Солунъ, или да ся освобо- , за всегда.

аше Блаженство и св. Синоде, его Ви пространно едно изложение на работата истинѫ безъ да има ни най малко прѣу- иченне или кривина, и отъ това ви ще ете да разберете на какви опасности сѫ жени тѣзи които въ правото си ся до- атъ да ся искубнѫтъ отъ хищнитѣ рѫ а агентитѣ на Елинизма, които не сѫ , освѣнъ грьцк. владици а грьцитѣ ази сичкитѣ меджлиси, на които на волята ватъ расположени и мутесарифи и каи- ами и проч. чиновници, които за да би дьржели на постоветѣ си било, или за и пари ставатъ нихни орудия и слѣ- ата погазватъ царскитѣ закони, като, ъра на една шепа притѣснители, обез- аватъ, мѫчатъ, затварятъ и повреждатъ най покорно, най прѣданно и най по- за царското правителство население, и само защото иска да ся изтръгне хищнитѣ рѫцѣ на едно чуждо нѣму ду- ство. Увѣрени прочее че днешнийтъ никъ и прѣдставляющий царската воля илостивѣйшийтъ нашъ царь и баща, Вис. великий везирь Махмудъ Недимъ въ справедливостьта си къмъ всички- ъ утановни подданници, като не ще търпи зъ едно неправедно поведение на нѣкои нници и ази къмъ едни съвсѣмъ невин- орица, щомъ ся извѣсти отъ приклю- нийтъ ни тука арзухалъ и научи невин- ьта имъ отъ него ще заповѣда освобо- нието имъ. За това колѣнопрѣклонно мо- Ваше Блаженство и св. Синодъ да бла- олите да поднесете настоящето ни по- прошение прѣдъ подножието на Него- осочество, което ний спѣшимъ да му семъ въ името на всичкото население Село Кѫрчево, на което ний сми тѣхни омощници снабдени съ потребнитѣ за писма.

надѣжда че ще вземете подъ внимание зъ горѣщитѣ молби на толкози наши я отъ реченного село Кѫрчево и на нозатворениитѣ, просящи прѣзъ насъ еннитѣ, Вашитѣ Святителски молитви и словии, оставами, и ний, цѣлющи Ви ститѣ и прѣсвети десници

на Ваше Блаженство и св. Синодъ
Духовни о Христѣ чада
(*д. два подписа на опълномощенитѣ*)

олунъ, 9 7/врія 1875.

Прѣвъсходството на Америка.

(Продължение и край).

олегията Капилтонъ (Ню-Йоркъ), Септ. 1875. Г-не редакторе! — Друга а достойна за забѣлѣжвание между Аме- нското образование сѫ равнитѣ права у половетѣ. Въ това отношение Амери- превъзходна.
всица които вѣрвами въ съзнателно и съзнателно влияние, и знаемъ стойность- на всякой полъ въ това отношение; зна- ъ че жената има превъзходно влияние въ ѣта и особено у дома. Ний видимъ низко- положение на дружества дѣто нѣма же- и знаемъ ничтожностьта на всичтѣ онии ли, дѣто тя е угнѣтена и осамотена и нейното влияние е ограничено. Най то доказателство що имаме за това тука, рудницитѣ въ Калифорния. Тамъ има о хиляди мѫжи, които копаѭтъ злато, ма жени. Единъ приятель който бѣ тамъ, споменува за първата жена що видѣлъ
Ний бѣхме въ Държавата Калифорния за ко години безъ да видимъ жена. Вед- чухме че една жена дошла да навиди си, който работяше съ насъ. Ний — та чета — оставихме бетелцитѣ и отв около два миля разстояние да я ви- . Всница ся скрихме задъ дрьвесата и се сьрдце очиквахме да излѣзе изъ кѫ- та да я видимъ, ако и да бѣ една ста- ена. Тя послѣ остана да живѣе въ ста- сина си и да приготвя храна за нѣ- ъ работницитѣ. Ти само да бѣше тамъ видяше какво преобразование ся при- ключи. Глави които не бѣхѫ вчесвани съ години ся вчесваха три пѫти на день (прѣди всякоя храна). Нѣкои развратни человѣци, изоставиха да попържѫтъ; други ся предпазвахѫ да ги не чуе тя, и въобще цѣлия станъ бѣ по-чистъ и по-моралeнъ отъ колкото прѣди тя да дойде.»

Ако образованитѣ европейски народи сѫ приятни, шеговити и въ всяко обстоятелство знаѭтъ какъ да ся обнасѭтъ; то е защото половетѣ имѫтъ чести сношения помежду си. Всякой употребява повече или по малко самоотричание, за да угоди на оння който той обича; за да ги утѣши или развесели. И, както другитѣ душевни свойства, добродѣтельта е възвратна. Ний сме весели, когато развеселяваме другитѣ, и всякой разговоръ е взаимно наставителенъ; особенно когато лицата имѫтъ уважение единъ къмъ други. Ще каже че взаимното влияние на половетѣ е много по-важно за възвишението на единъ народъ, отъ колкото отдѣлното, а най паче въ умственното и религіозното му развитие. Колко, прочее, е важно: свободното и постоянно сношение между мѫжа и жената. Но прѣди всичко е важно въспитанието на жената и оцѣнението на нейната стойность.

Тука жената е учена и свободна и нарѣдко тя злоупотрѣбява свободата си. Тя е важенъ членъ на всяко дружество, и неизбѣженъ елементъ за свършванието на какво да е важно народно преобразование. Повечето тя е въ църква и въ всичтѣ благодѣтелни дружества, и нейното съчувствие, нѣжность и благоволение, умножаватъ щастието на народа и умягчаватъ вкамененни сърдца, които сѫ безчувственни къмъ други влияния. Тука жената е заната съ всичтѣ прѣобразования; даже за такива мѫжественни, за които ний (Българитѣ) бихме казали: «тя нѣма работа тамъ.» Тя е принесла важни услуги, въ всичтѣ американски войни; помогнала е за распространението на Евангелието въ тая и други земли и въ много обстоятелства е показала себе си толкова дързостна и дѣятелна колкото и мѫжьтъ.

Голѣмото прѣдприятие съ което женитѣ ся занимаватъ за сега, е да изкоренѭтъ пиянството или и пиянието на упивателни питня. Тѣ често сѫ изложени за присмѣхъ и други злоупотребения на пияницитѣ. Миналата година, въ Шикаго, тѣ ходихѫ нѣколко пѫти съ голѣми чети, да ся трудѭтъ да умолѭтъ правителството, да запрети продаванието на упивателни питня; като прѣдставяха жялостного положение на мѫжетъ, братията и чядата си. Въ това врѣме много пияници ся събрахѫ на около имъ та ги заплашваха, злословихѫ и злоупотребявахѫ; щото правителството бѣ принудено да употреби сила. Но тука женитѣ не ся плашатъ отъ малки нѣща. Тѣ сѫ главната причина за да има, даже въ всякое село, дружества противъ употребяванно на упивателни питня и дневно умножаватъ членоветѣ имъ. Тѣ често ся събиратъ по двѣ три заедно съ Библиитѣ въ рѫцѣ, ходѭтъ по винопродавницитѣ да четѫтъ Словото Божие и да ся молѭтъ: Богъ да просвѣти продавачитѣ и онии които употребяватъ упивателни питня.

Най важното мѣсто за жената, обаче, е дома. Нейното влияние е най силно като майка. Ако бихме видѣли въспитаната Американка какъ прѣподава дневно уроци на чядата си, даже въ готварницата; ний щѣхме лесно да разбереме какъ мѫчния английски язикъ е постигналъ въ сегашното си съвършенство. Ако бихме я видѣли, да ся моли сутро и вечерь и прѣди всякоя храна, съ чядата си и да ги въспитава въ страхъ Божий; ний щѣхме да разбираме защо тука двороветѣ, намѣсто съ високи и дебели довари, сѫ обградени съ низки и слаби пармаклѫци само да исключватъ говедата да не повредѭтъ цвѣтята, и защо градинитѣ не сѫ запазени съ трьни и завардени съ зли кучета. Ний щѣхме да разбереме какъ основата на прѣмѫдростьта — страхътъ Божий е положенъ въ младитѣ сьрдца и слѣдствието е любовь, вѣрность и дѣятелность, които сѫ основата на републиканството. Жената у дома не е робиня, нито работница, но домакиня и равна стопанка. Голѣмата ѝ грижа е, да направи дома привлекателенъ и всичтѣ му членове здрави. «Чистотата е най гажна слѣдъ набожность.» Въ градоветѣ почти всякоя кѫща е добрѣ провѣтрена и ся има баната; и всякой членъ ся кѫпи поне веднѫжъ въ седмицата, а нѣкои ся кѫпятъ всякой день. И даже, въ бѣднитѣ домове чистотата е достойна за забѣлѣжвание. Извинете мя, но съ вашето позволение ще кажѫ, че азъ сьмь билъ тука повече отъ петь години, и сьмь работилъ, за доста врѣме, между табаци и градинари и работници въ фабрика; и сьмь билъ въ много бѣдни и прости домове, но, до сега, не сьмь видѣлъ нито вѫшка, нито бълха, нито мръсни съполиви дѣтца. Тука има мнозина ученици които сѫ виждали само образитѣ на тия мръсни гадинки.

Българский ученикъ.

Борсата въ Цариградъ.

— Въ понедѣлникъ са распръснѫхѫ въ Галата, и особенно въ Борсѫтѫ неприятни слухове за едно сблъскуванье ужъ между нѣкои отдѣленія турскы и сърбскы войскы при границитѣ на двѣтѣ държавы, и тѣзи слухове, както е обикновенно, отъ уста въ уста достигнѫхѫ до тамъ, дѣто да са каже че Турція обевила войнѫ на Сърбіѭ. Разбира са че подобни слухове естественно докарватъ голѣмо безпокойствіе въ духоветѣ, тъй що мнозина които имахѫ правителственны фондове почнѫхѫ да гы продаватъ на голѣмы количества, а туй увеличи всеобщыйтъ страхъ и докарва важно спаданніе на всичкытѣ почти фондове, и особенно на консолидето, което при всичко че сутриньтѫ имаше цѣнѫ отъ 37 3/4 до 38, изведнъждь слѣдъ пладнѣ спаднѫ на 35 и до 34 1/2.

При всичко това, тѣзи страхове не са основавахѫ на никакво положително събитіе, и почти е излишно да са каже че реченнитѣ слухове произлѣзвахѫ отъ нѣкои спекуланты, които сѫ искали да са въсползуватъ отъ настанѫлатѫ неправилность, безъ да земѫтъ прѣдъ видъ загубытѣ, които таквизъ слухове докарвать на толкозъ нещастны бащи, които ставатъ жьртвы на легковѣріето и на слабото си разсѫжденіе.

Истыйтъ тойзи день и «Тюркы» и «Левантъ Хералдъ» опровергахѫ тѣзи раздадены слухове, първыйтъ съ извънреденъ притурокъ, а вторыйтъ въ листътъ си вечерьтѫ.

— «Тюркы» обнародува слѣдующето:

«Опълномощени смы да опровергаемъ съ най офиціаленъ начинъ раздаденытѣ днесъ слухове за нѣкакво сблъскуванье, което стало между императорскытѣ войскы и сьрбскытѣ. Напротивъ най новытѣ извѣстія, които пріе В. Порта, казватъ, че и въ Сърбіѭ и въ Чернѫ Горѫ общого мнѣніе е за умиротвореніето на Херцеговинѫ. Слѣдователно, всичкытѣ распрьснѫти слухове не сѫ нищо друго, освѣнъ спекулативны измышленія.»

— А «Л. Хералдъ» пише:

«Каквыто и да бѫдѫтъ причинытѣ на паническый страхъ който обзе днесъ борсѫтѫ, вѣрно е че никакво политическо събытіе не дойде да оправдае тойзи страхъ. Напротивъ политическыйтъ небосклонъ почнѫ да са разяснева и най благопріятны увѣрявавія са размѣнихѫ между Сьрбіѭ и Выс. Портѫ, а продобрѣнытѣ вече западны піяцы ще са утвърдіѭтъ сега вслѣдствіе на намаляваніето на политическытѣ безпокойствія, което ще докара извѣстіето за тѣзи увѣряванія. Обнаската на правителството е миролюбива и примирителна, а каквото промѣненіе и да е стало, было въ вѫтрѣшнѫтѫ, было въ външнѫтѫ политикѫ, туй промѣненіе е стало за по-добро. Слѣдователно, можемъ да са надѣемъ че спекулантитѣ въ Галата не ще продължѫтъ да слѣдуватъ въ тойзи заблудителенъ пѫть. За доказателство на съвършеннѫтѫ безосновность на слуховетѣ, които прѣдизвикахѫ този паническый страхъ, не е злѣ, мыслимъ, да подтвърдимъ че сьрбскыйтъ агентинъ г. Магазиновичь, на когото сношеніята съ великыя везырь бѣхѫ до въ сѫбботѫ вечерь най пріятелскы отде днесъ (т. е. въ понедѣлникъ) на В. Портѫ и са разговори съ Н. Высочество.»

Официално Съобщеніе.

Публиката вече знае че прѣдставеныйтъ тѫзи годинѫ дефицитъ въ бюджетътъ ще надмине петь-тѣхъ милиона лиры. А това като е тъй, владѣющата сега система за да са сключватъ постоянно заеми съ императорскѫтѫ банкѫ за врѣменно исплащаніе на купонытѣ отъ правителственнытѣ заемы които сѫ въ обращеніе, т. е. издлъженіето на единъ дългъ чрезъ сключваніето на другы новы, е една система, която и дефицитътъ увеличава постепенно и притяжателитѣ на облигаціи смущава тъй щото да вдигатъ всичкото си дов ріе. Всякой день и всякой часъ бываемытѣ колебанія на облигацітѣ на отоманскѫтѫ държавѫ въ борсытѣ както въ Цариградъ тъй и въ чуждытѣ държавы, тѣ самы сѫ достатъчны да покажѫтъ вредътъ на днесъ владѣющѫтѫ системѫ и на вдиганіето на довѣріето. А чрезъ толкозито колебанія става лесноразумѣваема степеньта на загубѫтѫ, коіѫто прѣтърпѣватъ притяжателитѣ на облигаціи.

А понеже отоманската държава не ще въсріеме никога въ искренностьтѫ и великодушіето си щото капиталиститѣ и притяжателитѣ на облигаціи, на които парытѣ са обращатъ въ тѫзи държавѫ, да изгубятъ нѣкога;

Понеже правителството счита за своіѫ длъжность да даде край на едно таквозъ неправилно положеніе;

Понеже туй са не сполучва инакъ освѣнъ чрезъ създаваніето на здравы и сигурны порѫчителства;

За това;

Рѣшихѫ са окончателно отъ днесъ слѣдующытѣ:

Правителството ще прѣдава на синдикаты, които ще са опрѣдѣлѭтъ, като са запазятъ на императорскѫтѫ отоманскѫ банкѫ привилегіитѣ й, всичкытѣ доходы отъ гюмруцытѣ на държавѫтѫ, отъ тютюньтъ и сольтѫ, отъ данъкътъ на Египетъ, като са приложи на тыя, ако не сѫ достатъчны, и една часть отъ даждіето на овцытѣ.

Чрезъ порѫчителствата които даватъ тѣзи сигурны посрѣщанія ще са вдигне безъ сумнѣніе отъ срѣдѫтѫ недовѣріето което е обзело свѣтътъ. А за да бы си осигурило правителството пълноравновѣсіе въ бюджетътъ си, половината отъ лихвытѣ ще са плаща въ брой, а другата половина съ записы на заповѣдь, съ лихвѫ по 5 %, и туй до истеченіето на петь годины, слѣдъ които облигаціитѣ ще са плащатъ както и прѣди.

А отъ писалището на Печатьтъ са испрати до вѣстницытѣ за обнародуванье слѣдующето официално тълкователно съобщеніе:

«В. Порта. Писалище на Печатьтъ, 7 Октомвр. 1875.

«Отъ днесъ и въ разстояніе на петь годины, половината отъ лихвытѣ и купонытѣ на вѫтрѣшнытѣ и външны дългове, на които годишната плата възлѣзва около 14 миліона лиры е и остава унищожена.

«Въ замѣнѫ на неплащаніето на тыя седмь миліона лиры, ще са плати едно количество прѣсмѣтвано по 5 %, и което възлѣзва на триста и петдесеть хыляды лиры на годинѫ.

«Привремѣннитѣ облигаціи, които ще са издадѫтъ за това, ще имѫтъ силѫ само за петь годины, и ще служѫтъ като порѫчителство за плащаніето на реченото количество отъ триста и петдесеть хыляды лиры исключително, за всякѫ отъ тыя петь годины.»

При всичко това, слѣдъ обнародуваніето на туй официално съобщеніе паническый страхъ обзе оныя които са занимаватъ въ борсѫтѫ и станѫхѫ разны тълкованія за тѫзи мѣркѫ на правителството; и отъ туй настанѫ спаданіе на общественнытѣ облигаціи, и консолидето изведнъжь спаднѫ три гроша, а акціитѣ на румелійскытѣ желѣзницы слѣзохѫ на 98 франка.

Отъ другѫ странѫ въ Борсѫтѫ са обнародува, истыйтъ день и отъ странѫ на императорскыя прѣдставитель Н. В. Абеддинъ бея, слѣдующето съобщеніе:

«Съ днешнето официално съобщеніе, което са обнародува въ в. «Басѫретъ» станѫ извѣстно че лихвата на облигаціитѣ на отоманскѫтѫ държавѫ са смали на половинѫ, както тоже са обнародувахѫ причинытѣ които прѣдизвикахѫ таквозито смаленіе, и каквы доходы остави императорското правителство на расположеніе за исплащаніето на останѫлѫтѫ часть отъ лихвытѣ.

«Въ качеството си слѣдователно като императорскый въ борсѫтѫ прѣдставитель, пріехъ заповѣдь отъ императорското правителство да дамъ слѣдующытѣ разясненія.

«Ако прѣсмѣтваното отъ странѫ на правителството количество за плащаніе на всичкытѣ облигаціи възлѣзва горѣ-долу на 14 миліона лиры, вмѣсто тѣхъ ще са плащатъ на годинѫ половината, т. е. само седмьтѣ миліона, а за останѫлытѣ седмь миліона, които не ще са плащатъ веке, за тѣхъ ще са плащатъ на годинѫ по 5 0/0 или, 350000. лиры, т. е. срѣщу 14 миліона лиры ще са плащѫтъ на годинѫ само 7 миліона и 350 хыляды лиры, и то само за петь годины, слѣдъ които императорското правителство ще плаща и пакъ реченытѣ 14 миліона.

Отъ минутѫтѫ на обнародуваньето на горнытѣ официалны Съобщенія, относително до коренныйтѣ рѣшенія за плащаніето само на половинѫтѫ отъ лихвытѣ на разнытѣ заемы въ брой, а другата половинѫ съ лихвенны записы, които ще имѫтъ силѫ само за петь годины, тѣзи рѣшенія направихѫ на публикѫтѫ голѣмо впечатлѣніе, и отъ минутѫтѫ на тѣхното рѣшеніе настанѫ паническы страхъ и извънредна неправилность въ борсѫтѫ на Галата, като всичкытѣ почти притяжатели бързатъ да продадѫтъ облигаціитѣ които иматъ на рѫцѣ, нѣщо, което въ твърдѣ късо врѣме причини твърдѣ голѣмо и единственно по родътъ си спаданье на цѣнытѣ имъ.

Въ официалнытѣ съобщенія са излагатъ доволно ясно причинытѣ, заради които императорското правителство са принуди да земе тѫзи извънреднѫ мѣркѫ за привременното смаляваніе на лихвытѣ, което, да кажемъ право, не е смаляваніе, както са прѣдположи отъ начало, но отлаганіе на плащаніето, като са отщетяватъ притяжателитѣ съ еднѫ врьхнинѫ отъ 5 % врьзъ количеството на лихвытѣ отъ което ще са лишѫтъ. Излишно е слѣдователно да тълкувамы положеніето, въ което са намѣрваше хазната, когато тази мѣрка са рѣшаваше, положеніе, отъ което прѣдлѣжи сѫщественно да са облегчи чрезъ новытѣ тѣзи економическы мѣркы.

Желателно бы было наистинѫ да не дохождаме въ нуждѫтѫ да употреби тѫзи мѣркѫ, но прѣдъ едны по-важны загубы, притяжателитѣ сѫ длъжни да пріематъ благосклонно взетѫтѫ отъ правителството мѣркѫ, която има за цѣль да остави подъ расположеніето му едно твърдѣ голѣмо денежно количество въ цѣлытѣ петь годины, срѣщу малкѫ лихвѫ безъ нуждѫ на новъ заемъ, който бы влошилъ ёще повече, отъ колкото да улучши настоящытѣ финанціалны затрудненія.

Естественно е, че първото впечатлѣніе отъ тыя рѣшенія на правителството щѣше да бѫде неблагопріятно и да причини спаданія и неправилности въ борсытѣ. Но, туй първо впечатлѣніе като прѣмине, едно по-зрѣло размышленіе и убѣжденіето че императорското правителство ще може да са ползува отъ туй благоврѣміе, което му са дава да поправи равновѣсіето на бюджета и спокойно да постѫпи въ приспособленіето на необходимытѣ прѣобразованія, това безъ сумнѣніе ще насьрдчи изново духоветѣ и ще възстанови економическыйтъ кредитъ на държавѫтѫ.

Высока Порта
Писалище на Печатьтъ
5 Октомврія 1875.

Телеграммъ отправенъ до В. Портѫ отъ главныйтъ управитель въ Боснѫ отъ 21 Септемврія.

«За да са снабдіѭтъ съ припасы императорскытѣ войскы които са намѣрватъ обсадены въ Дугѫ и Никшикь, испратя са на 11 на тойзи мѣсецъ едно тѣло състояще отъ шесть баталіона подъ управленіето на Шевкетъ паша, Селимъ паша и Османъ паша. То са отправи къмъ Никшикь. Въ прѣдвижданіето че може възстанницытѣ да са намѣрвахѫ скрыти и отъ двѣтѣ страны на пѫтьтъ който води къмъ Крьстачь, и съ цѣль да са брани центрътъ на нападеніето, испратихѫ са, съобразно съ правилата на стратегическѫтѫ наукѫ, два баталіона за да занемѫтъ отъ дѣсно и отъ лѣво по-важнытѣ точкы по върховетѣ на непристѫпнытѣ планины, а въ сѫщото врѣме едно отдѣленіе тръгнѫ напрѣдъ. Когато императорскытѣ войскы напрѣднѫхѫ въ пѫтьтъ си, възстанницытѣ гы нападнѫхѫ съврѣменно и отъ двѣтѣ страны. Битвата трая четыри часа. Възстанницытѣ са отблъснѫхѫ отъ непристѫпнытѣ мѣста които тѣ бѣхѫ завзели и са разбихѫ съвършенно. Нашитѣ сълдати, благодареніе на куражьтъ имъ, завзели безъ забавѫ малкытѣ крѣпости на Крьстачь.

На утрѣто, командантинитѣ отидохѫ съ войскытѣ си въ Злостопъ, Невезре и Бринке и отъ като прѣглѣдахѫ войскытѣ които са намѣрватъ тамъ установены, стигнѫхѫ въ Никшикь на 13 т. безъ да срѣщнѫтъ по пѫтя ни единъ възстанникъ. Изобилны храны имъ са дадохѫ.

Комендантитѣ прѣглѣдахѫ на другыя день малкытѣ крѣпости въ околностьтѫ на Никшикь и са погрижихѫ за основаньето имъ, като оставихѫ единъ баталіонъ войскѫ. Тѣ са върнѫхѫ побѣдители въ Гацко на 15 т. безъ да срѣщнѫтъ ни единъ възстанникъ по пѫтя си. Войскытѣ въ пѫтуваньето си открыхѫ кладенцы, въ които възстанницытѣ бѣхѫ излѣли газъ; тѣзи кладенцы са очистихѫ незабавно.

Въ битвѫтѫ която станѫ въ Крьстачь съ възстанницытѣ, тѣзи послѣднитѣ имахѫ 45 мьртвы и стотина души ранены. Императорскытѣ войскы имахѫ 3 умрѣли и 18 души ранены, между които са намѣрватъ единъ полковникъ и единъ подполковникъ.

Телеграммъ отправенъ на Выс. Портѫ отъ главныйтъ управитель въ Боснѫ отъ 21 Септемврія.

«За да заобиколіѭтъ и распръснѫтъ възстаническытѣ четы, които съ цѣль да прѣкъснѫтъ съобщеніята съ Рагузѫ бѣхѫ са расположили по пѫтьтъ който води въ тойзи градъ и въ Зеевче, оттатъкъ Требиня, генераль Шевкетъ паша, който тръгнѫ отъ Гацко съ три баталіона, и генераль Аали паша, който тръгнѫ отъ Столацъ съ четыри баталіона, отправихѫ са, въ четвъртъкъ на 18 т., къмъ Требиня.

Отъ изложеніето на Аали паша, което са пріе днесъ, излѣзва че два часа прѣди да стигне въ Любине, като былъ на пѫть, научилъ са че повече отъ 400 души възстанницы были слѣзли въ полянѫтѫ на туй село, ограбили стадата, които принадлѣжели на мюслюманскы жители и убили въ тозъ случай нѣколко души.

Аали паша тръгнѫ незабавно подирѣ имъ, и възстанницытѣ са разбѣгали, като оставили стадата.

Споредъ тѣзи свѣдѣнія, възстанницытѣ, като не можали да са спрѫтъ нійдѣ, скытатъ са на сѣмъ на татъкъ и са впущатъ на убійство и грабежь врьзъ мирнытѣ жители.»

Заемамы, казва «Куріе д'Оріанъ» отъ агенціїѫтѫ *Хава* слѣдующѫтѫ дописка, съ датѫ 21 Септ. отъ Рагузѫ. Битвата за коіѫто говори тя не е много важна, но поради анекдотическыйтъ характеръ на туй писмо ще са чете съ любопытство:

«Азъ отидохъ въ недѣліѫ на станътъ въ Главскый, единъ часъ далечь отъ Рагузѫ.

«Туй бѣ едно зрѣлище съвсѣмъ ново за старѫ Европѫ . . . Всичкото туй множество, съ челичены мышцы бѣше занято да върля на въздухъ желѣзны топкы отъ 40 до 50 *фунта*; (!) тази игра са прѣдпочита отъ тѣхъ. Азъ и моитѣ пріятель са пріехмы споредъ старытѣ обичаи на славенското гостепріимство.

«Носяхѫ овцѣ и четвъртины волове печены. Ѣдѣхѫ и піяхѫ весело, и слѣдъ ѣденьето пѣяхѫ пѣсни, съ които си припомняхѫ юнашкытѣ подвигы отъ врѣмето на турското завоеваніе . . .

«Заведохѫ ма на бойното поле, дѣто азъ видѣхъ тукъ тамѣ мъртвы трупове.

«Петь силни Беєве отъ Требиня, които бѣхѫ завели съ себе си своитѣ подвластны беєве и агы, бѣхѫ прострѣны на земіѭтѫ. Беєвѣтѣ са именувахѫ Ибрага Омерагичь, Назифъ Алеевичь, Азалія Браковичь, племенникътъ му Мехо Браковичь, и Мурія Басдановичь. Бѣхѫ имъ взели арабскытѣ коне, на които сѣдлата бѣхѫ шити съ злато и сребро. . .

«Да ви говоріѫ ли еще за тѣзи ратницы на които облѣклата, орѫжіята и видътъ напомневатъ първобытнытѣ врѣмена?

Всичкытѣ племена не сѫ равно силны; оныя отъ Попово и Шумѫ, мѣста равны които допиратъ до нашѫтѫ границѫ, образуватъ единъ народъ пастырскый, който не влѣзва, тъй да кажемъ, въ смѣткѫтѫ.

«При всичкото юначество което показахѫ въ тѫзи борбѫ, при всичкѫтѫ помощь отъ много стотины волентири Черногорцы Боко де-Которцы, Далматинцы, Сърбы, Гарибалдинцы и прч. и прч., възстанницытѣ трѣбва да отпаднѫтъ отъ изчерпваніе на силы, ако не стане нѣкакво политическо промѣненіе или нѣкаква революція въ Сърбіѭ.

«Черна Гора е готова съ 15,000 души, които вѫтрѣ въ 24 часа быхѫ могли да прѣминѫтъ границѫтѫ; но безъ Сърбіѭ, тя е принудена да са въздържа и добрѣ прави.

«Австрія испровожда докторы и храны на хиляды фамиліи и бѣжанцы херцеговински въ Чернѫ Горѫ.

«Международната Комисія са скита отъ село на село; тя пріе подчиненіето на Поповцы и на единѫ часть отъ Шумѫ, както и на нѣколко фамиліи распръснѫты тукъ-тамѣ; но тя е обезсърдчена защото разбира че не може нищо да гарантира.

«Вчера тя бѣше въ Зубцы, дѣто воеводата Любобратичь, сабята на Вукаловича, поиска таквызъ гаранціи, които правяхѫ безполезно всяко разискваніе.

«Въ Боснѫ, всичката западна граница отъ Дубицѫ до Стерницѫ е въ пълно възстаніе. Многобройны обрѫжены четы Кроати тичатъ тамъ. Планътъ на тѣзи възстанницы е да не дадѫтъ нето пъкъ да пріематъ никоіѫ голѣмѫ битвѫ, но да хващатъ Турцытѣ, да гы убиватъ, да палятъ кѫщытѣ и селата, да гы плѣніѫтъ и да уморяватъ войскѫтѫ, която са испраща да гы гони.

«Истото е и въ Старѫ Сърбіѭ, дѣто попъ Жарко обикаля, убива и пали; а когато е притиснѫтъ отъ близу отъ по горни силы, той прибѣгва на границытѣ на сърбското княжество, дѣто са снабдява изново съ человѣцы и припасы.

«Скърбна картина, но съобразна съ натурѫтѫ на человѣцытѣ които са намѣрватъ въ тѫзи борбѫ.

Посланіето на Консулытѣ.

«Вѣнскыйтъ Дневный Листъ» обнародува слѣдующитѣ двѣ корреспонденціи, които сѫ са размѣнили между консулскѫтѫ въ Мостаръ комисіѭ и главаритѣ на възстанницитѣ.

Михаилу Любобратичу, Лука Петковичу, Трифку Вукаловичу, въ военныйтъ около Бѣговицѫ станъ на Чемакдо.

По заповѣдь на нашитѣ правителства искамы единъ състанъкъ за да са разговоримъ за состояніето на християнытѣ въ Херцеговинѫ.

Искамы тойзи състанъкъ като пріятели безъ никакво турско позволеніе, безъ войскы, безъ стражары.

Отправямы ви нашитѣ привѣтствія и прч.

въ Требиня, 5/15 Септемвр.

(Подпис) ВАСИКЬ
АЛИХТАНБЕРГЪ
ДИРАНДО.

На туй исканье са далъ слѣдующыйтъ отговоръ.

А′ — Михаилъ Любобратичь, Лука Петковичь и Трифко Вукаловичь не могѫтъ да пріемѫтъ състанъкъ съ консулытѣ на силытѣ безъ присѫтствіето и на другытѣ въ Херцеговинѫ главатари, защото днешныйтъ бунтъ е възстаніе на всичкѫ Херцеговинѫ.

Б′ — За да могѫтъ да са съберѫтъ всичкитѣ главатари, изисква са врѣме; за това има нужда отъ едно прѣмиріе за нѣколко дни.

В′ — Туй прѣмиріе трѣбва да остави турскытѣ войскы въ оныя положенія въ които бы са намѣрили тѣ въ деньтъ въ който ще са ключи прѣмиріето; всѣкидневното снабдяваніе съ храни на Турцитѣ въ Требиня ще става чрезъ авангвардіѭтѫ на възстанницитѣ.

Г′ — Мѣстото за състанъка трѣбва да са избере или на границитѣ на Чернѫ Горѫ или на границитѣ на Австріѭ.

Д′ — Комисіята която ще присѫтствува въ състанъка трѣбва да състои отъ комисари Европейци, съ исключеніе на всякой турскы прѣдставитель.

Е′ — Изложеніята трѣбва да са испратятъ отъ европейскытѣ комисари.

Бресеникъ, 7/19 Септемвр 1875.

Испрати са отъ името на Михаила Любобратича, Лука Петковича и Трифка Вукаловича чрезъ главныйтъ пълномощникъ

Доктора Коста Груича.

Тойзи документъ пріетъ въ видъ на протоколъ подтвърдилъ са като точенъ съ първообразното отъ консулытѣ и са испратилъ на европейскитѣ кабинеты.

—

Серверъ паша и консулитѣ. — Испратенытѣ новы наставленія на Серверъ паша не даватъ на Н. В. върховното управленіе; съ тѣзи наставленія неговото пълномощіе не са увеличава, напротивъ сношеніята му съ консулитѣ са ограничаватъ въ пріеманіето на тѣхнытѣ бѣлѣжкы и увѣщанія, за които не са дозволява на Серверъ паша да влѣзе въ сѫразискаваніе или каквото и да е прѣговоръ. Жалостна погрѣшка ще бѫде ако консулската комисія (ако е позволено тъй да іѫ наречемъ) слѣдъ несполукѫтѫ си не са е разпашла или не са е забравила. Но всичкытѣ посолства не поддържатъ туй мнѣніе, и научавамы са, казва «Л. Хералдъ», че русското, френското, австрійското и германското сѫ испратили наставленія които клоніѫтъ да са прѣдложи единъ видъ политическо управленіе за Херцеговинѫ. Едно таквозъ нѣщо е и намѣсванье и излишно. При настоящето постоянно но примирително управленіе Портата е съвършенно въ положеніе да извиди своитѣ работы, а освѣнъ това чуждытѣ силы ще са намѣсятъ въ вѫтрѣшнитѣ работы на Турціѭ, и толкозъ повече ще гы заплетѫтъ. Опытътъ е доказалъ на дѣло тѫзи истинѫ; отношеніето между причинѫтѫ и слѣдствіето толкозъ пѫти и толкозъ различно са е доказало, щото циническы политикословцы дохождатъ да пытатъ, да ли защото посланницытѣ *не виждатъ* туй отношеніе, или по-добрѣ защото го *виждатъ*, настоятелно повтарятъ толкозъ често опытътъ.

— *Английскытѣ вѣстницы съдържаватъ слѣдующытѣ новины:*

Чува са въ Вѣнѫ че турскы войскы ще са испратятъ прѣзъ Дунава въ Боснѫ.

Извѣстяватъ отъ Мостаръ, 10/22 Септемврія, че възстанницы са нападнѫли отъ императорскѫ войскѫ около Мокшацъ, село 2 часа отстояще отъ Дубрѫ, разбили ся, много отъ тѣхъ убити и ранени останѫли на бойното поле, а другытѣ избѣгали въ горытѣ. Друга една чета, побѣдена на 9/21 Септемврія между Рагузѫ и Требиня, изгубила стотина души.

— Споредъ извѣстія отъ 12/24 Септ. изъ Бѣлградъ, числото на възстанницытѣ подъ управленіето на попъ Жарка са увеличило въ послѣдне врѣме до 7,000 души, които той раздѣлилъ на четыри тѣла, управлявани всяко едно отъ особитъ воевода.

— *«Курріе д Оріанъ» обнародува слѣдующыйтъ изъ Бѣлградъ телеграммъ отъ 11/23 Септ.*

«Министрътъ на военнытѣ дѣла даде заповѣдь, тѫзи сутринѫ, на петь батеріи и на четыри табура отъ пѣхотѫтѫ да отидѫтъ на границытѣ на Боснѫ прѣзъ Усавцъ.

Турскытѣ войскы сѫ расположены въ видъ на сълбѫ оттатъкъ границытѣ.»

— *Вѣстникътъ «Келетъ Непе» пріелъ изъ Бѣлградъ слѣдующето извѣстіе отъ 1/13 Септемврія.*

«Народната гвардія въ Неготинското окрѫжіе пріе по сто фишека за всякъ человѣкъ; твърдѣ много припаси са трупатъ. Войската е за готова за бой, и е раздѣлена на полкове. Причината на тыя обрѫжванія са отдава на съсредоточваніето на турскытѣ войскы въ Нишъ.»

— Споредъ «Басѫретъ» нѣкои Сърби прѣминѫли границытѣ и отишли въ Новый Варошъ, дѣто като са съединили съ възстанницытѣ прѣдали са на грабежъ. Едно отдѣленіе турска войска отъ Ташлѫджа прогонило възстанницытѣ, които слѣдъ малко обърнѫли на бѣгъ, и отъ като оставили на бойното поле много мъртвы и ранены, прѣминѫли сърбскытѣ границы

Завземаніе на единъ островъ въ Дринѫ отъ Сърбытѣ. — Подъ тойзи насловъ «Л. Хералдъ» въ листътъ си отъ вторникъ обнародува слѣдующето: «Главныйтъ управитель и командантинъ на войскытѣ въ Боснѫ, Н. В. Ахмедъ Хамди паша, извѣсти на В. Портѫ по телеграфа прѣди нѣколко дни, че триста Сърби завзели единъ островъ на рѣкѫ Дринѫ, близо до Бѣлинѫ. Призовани отъ турскытѣ власти да испразднятъ островътъ, отговорили че го държѫтъ законно по заповѣдь на сърбското правителство. Бѣлина, близо до коіѫто е тойзи островъ, е босненско окрѫжіе, значително отъ политическѫ и стратегическѫ точкѫ зрѣнія, защото граничи отъ единѫ странѫ съ сърбското окрѫжіе Шабацъ, а отъ другѫ съ австрійскѫ Славоніѭ.

Высоката Порта призова на часътъ г-на Магазиновича, политическый агентинъ на Сърбіѭ въ Цариградъ и поиска истълкованія за тѫзи работѫ, а агентинътъ поддържа че реченный островъ съставлява неотемлемѫ часть отъ сърбскѫтѫ земіѭ и че са е завзелъ по нуждѫ и поради полицейскы причины. Императорското правителство, ако и да не пріе основаваніето на тѫзи претенціѭ, телеграфира на главныйтъ управитель въ Боснѫ, да остави работытѣ да стоіѫтъ по настоящему както си сѫ, а правителството си запазва правото да рѣши за това слѣдъ като пріеме истълкованіята които чака отъ Бѣлградъ.

Миналѫтѫ сѫбботѫ слѣдъ пладнѣ, г. Магазиновичь имѣ дългъ разговоръ съ министра на външнытѣ дѣла Н. В. Савфетъ паша. Реченныйтъ епизодъ е былъ безъ сумнѣніе прѣдмѣтъ на тойзи разговоръ; но главната цѣль на съставъка на сърбскыйтъ агентинъ съ министра на външнытѣ дѣла была да остави на Н. В. прѣписъ отъ единъ телеграммъ отъ сърбското правителство, което са оплакува отъ новы обрѫжены нашествія отъ турскы четы въ сърбскѫтѫ землѭ къмъ Дринѫ отъ Крушевацъ. Г-нъ Магазиновичь ходи и вчера пакъ (въ понедѣлникъ) на В. Портѫ и са разговорилъ съ Нег. В. великыйтъ везырь.»

Истыйтъ вѣстникъ пише слѣдующето:

Сърбската народна гвардія. — Телеграми бѣхѫ ни извѣстили по единъ не толкозъ точенъ начинъ за взетытѣ въ послѣдне врѣме въ Бѣлградъ мѣркы за народнѫтѫ гвардіѭ. Тѣзи телеграмми ни казвахѫ че годишнитѣ упражненія са были свършили, но народнитѣ гвардіены пріели заповѣдь да са не отдалечаватъ отъ лагерытѣ въ които были съсредоточени. Туй извѣстіе не е точно, защото съдържаніето на дневныйтъ редъ, което срѣщамы въ вѣстницытѣ, които пріехмы отъ пощѫтѫ прѣзъ Варнѫ, заповѣдува на народнытѣ гвардіены да са върнѫтъ въ кѫщытѣ си. Заповѣдува имъ са само да са не отдалечаватъ отъ селата и отъ градоветѣ, дѣто живѣятъ, безъ особенното позволеніе на командантинътъ на полкътъ на който принадлѣжѫтъ. Рѣшило са тоже щото всичкытѣ позволенія които сѫ были дадены на народнытѣ гвардіены прѣди датѫтѫ на реченныйтъ дневенъ редъ да са сматрятъ като не были.»

Рагуза, 5 Октомвр. — Обнародуванытѣ отъ вѣстницытѣ извѣстія не сѫ точны. Турскытѣ войскы спечелихѫ съвършеннѫ побѣдѫ въ околноститѣ на Клекъ. Загубытѣ на възстанницытѣ сѫ важны; мнозина ранени са прѣнесохѫ въ нашійтъ градъ.

Бѣлградъ, 4 Октомвр. — Вслѣдствіе на декларацііѫтѫ коіѫто Князь Миланъ направи въ Скупщинѫтѫ, министерството си даде оставкѫтѫ.

Бѣлградъ, 7 Октомвр. — Силнитѣ направихѫ прѣдставленія на сърбското правителство относително до отношеніята между Турціѭ и Сърбіѭ.

— Споредъ «Л. Хералдъ», оныя които сѫ обыкновенно въ положеніе да имѫтъ положителны свѣдѣнія вѣруватъ че новото сърбско министерство ще са състави отъ ултраконсервативнѫтѫ партіѭ, подъ прѣдсѣдателството на г. Н. Христича.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

—

— По императорскѫ заповѣдь Н. В. Хасанъ Риза паша са опрѣдѣли министръ на военнытѣ дѣла, вмѣсто Н. В. Хюсеинъ Авни паша.

Н. В. Намикъ паша са опрѣдѣли министръ на морскытѣ дѣла, вмѣсто Риза паша.

Саидъ ефенди, членъ отъ Държавныйтъ Съвѣтъ, са опрѣдѣли мюстешаринъ на великыйтъ везиратъ, вмѣсто Ахмедъ бея, който са опрѣдѣли мюстешаринъ на министерството на морскытѣ дѣла.

— Миналѫтѫ сѫбботѫ нѣкои отъ министрытѣ са събрали на В. Портѫ и на особенно засѣданіе подъ прѣдсѣдателството на Н. В. великыйтъ везырь.

— «Стамбулъ» казва, че Нег. В. Ессадъ паша са повикалъ по телеграфа да са върне отъ Измиръ въ Цариградъ. (Турскытѣ вѣстницы опровергахѫ туй извѣстіе като безосновно).

— Прѣговоритѣ за единъ търговскы трактатъ между Турціѭ и Персіѭ са свършихѫ вече. Остава сега удобреніето на тойзи трактатъ отъ Нег. Вел. Султана, на когото са и поднеслъ вече.

— Въ понедѣлникъ тръгнѫ съ желѣзницѫтѫ отъ Сиркеджи Скелеси за Одринъ табурътъ на редифытѣ отъ Болу.

— «Басѫретъ» бѣше казалъ завчера че въ послѣдното засѣданіе на министерскый съвѣтъ, подъ прѣдсѣдателството на Н. В. великия везирь, на В. Портѫ, присѫтствувалъ и рускыйтъ посланникъ Генералъ Игнатіевъ.

Истыйтъ тойзи вѣстникъ опроверга по послѣ тѫзи новинѫ и каза, че г. Игнатіевъ са разговорилъ само съ великыя везырь него день.

— На Н. В. Дамадъ Махмудъ паша, членъ отъ Държавния Съвѣтъ, са устѫпила правдината за експлоатирваніето на единѫ желѣзнѫ рудницѫ, откритѫ близо до Ломъ Паланкѫ, въ видинскѫтѫ казаа.

— Казуватъ че министерството на външнытѣ дѣла на В. Портѫ щѣло да испрати тыя дни на чуждытѣ посолства единъ циркуляръ, за да имъ съобщи рѣшеніето на Държавныя Съвѣтъ, споредъ което чуждъ подданникъ не може да наслѣди отоманскый подданникъ, колкото близъкъ роднина и да му е той. Тази мѣрка са зема даже и за чуждытѣ дѣца на единѫ женѫ, която е пріела отоманското подданничество за да придобые недвижимы имущества въ Турціѭ.

— Споредъ «Дунавъ», ромѫнското правителство въ Каралашъ хванало тыя дни троица отъ разбойницытѣ на единѫ четѫ, състояща отъ 10 души. Нѣщо отъ два мѣсеца на самъ тази чета, която върлуваше въ Силистренскѫтѫ казаа, хванѫла въ послѣдне врѣме едно дѣте, сынъ на единъ богатъ Силистренинъ, отъ когото искала голѣмъ откупъ. Тѣзи разбойницы, ако и строго да са прѣслѣдувахѫ отъ властьтѫ, избѣгнѫхѫ до сѣга отъ рѫцѣтѣ й, додѣто реченытѣ троица като рѣшили, види са, че най послѣ не ще могѫтъ да извършватъ безнаказанно гнусното си званіе, минѫли въ Ромѫніѭ, дѣто са и хванѫли. Н. В. главныйтъ управитель въ Русчукъ поискалъ отъ ромѫнскытѣ власти да му са прѣдадѫтъ реченытѣ лица. «Дунавъ» нищо не казва за судбинѫтѫ на заробеното дѣте.

— Пишѫтъ отъ Пловдивъ, казва «Византисъ», че извѣстіята за Узунджовскый панаиръ не были благопріятны. При всичкото стеченіе на многобройны панаирджіи и натрупваніе на стоки, продажбитѣ были незначителны.

Исто тъй и търговіята въ Пловдивъ, и особенно на житата, била много мъртва.

— Казуватъ че водытѣ на Дунавъ много спаднѫли тия дни, и за туй голѣмитѣ кораби не могѫтъ лесно да плаватъ.

— В. «Едирне» обнародува единъ телеграммъ отъ Н. В. великыйтъ везырь до главныйтъ управитель въ Одринъ. Съ тойзи телеграммъ Н. В. прѣпорѫчва на всичкытѣ въобще главны управители да не товарятъ подданницытѣ на Н. В. Султана съ излишны данъцы, каквыто напримѣръ на много мѣста са срѣщатъ за разноскы на мухтаритѣ, нето да ставатъ устѫпкы на първенцытѣ и побогатытѣ отъ даждіята. Нег. В. прѣпорѫчва при това щото събиранытѣ количества отъ данъцытѣ да не оставатъ въ рѫцѣтѣ на тогозъ и оногозъ, да бѫдѫтъ точни бирницы тѣ спрямо селенытѣ и да даватъ врѣменно доказателство срѣщу събираното. Валіята е длъженъ да бди върху начинътъ по който става расвърляніето на данъцытѣ и да съразмышлява съ *дефтердаритѣ* и *мухасебеджіитѣ* за изнамѣрваніето на единѫ по-добрѫ системѫ за това. Най послѣ дефтердаритѣ и мухасебеджіитѣ, които сѫ отговорни прѣдъ царското правителство за погрѣшкытѣ, длъжни сѫ да извѣстяватъ министерството на финанцітѣ, ако са занемарява отъ което трѣбва разглѣжданіето и удовлетвореніето на оплакваніята отъ жителитѣ.

— Турскытѣ вѣстницы извѣстяватъ че духовнитѣ началницы на христіанскытѣ общины въ Діарбекыръ отправили на В. Портѫ единѫ *мазбата*, въ коіѫто изказватъ оплакваніята си отъ настоящето състояніе на туй окрѫжіе и искатъ излѣкуваніето му. Тази мазбата са подала вече на Н. В. великыя везырь отъ армено католическыя Патріархъ. Споредъ «Вакѫтъ», вселенскыйтъ Патріархъ и Патріархътъ на Григоріанцытѣ Арменцы щѣли тоже да поднесѫтъ прошеніе на Н. Высочество въ името на Православнытѣ и на Арменцытѣ жители въ Діарбекыръ.

— Императорската Отоманска Банка отворила и въ Брусѫ свой клонъ, както въ Одринъ и Русчукъ.

Даръть на царь Георгя. — Галскыйтъ принцъ носи единъ любопытенъ даръ на Нег. В. грьцкыйтъ царь Георгя. Тойзи даръ състои отъ двѣ биволицы изъ Орнадскытѣ островы, 14 овцы и 3 свини. Който знае съ колко прилѣжаніе са отхранватъ и, тъй да кажемъ, са облагородяватъ животнытѣ въ Англіѭ, безъ сумнѣніе той не ще земе за маловаженъ приносътъ на галскыйтъ принцъ. (*Кліо*)

Турско австрійскытѣ желѣзницы. — Настанѫ най послѣ конечно споразумѣніе между Портѫтѫ и австрійското правителство, относително до съединеніето на румелійскытѣ желѣзницы съ оныя на западнѫ Европѫ. Точката за съединеніето, казва «Л. Хералдъ», са опрѣдѣлила въ Алексинацъ, на сърбскытѣ границы. Портата са задлъжава да почне да прави линіѭтѫ между Софіѭ и Нишъ отъ тойзи день (миналый петъкъ) до осемь мѣсеца и да іѫ свърши вѫтрѣ въ четыри годины.

Тъй босненскыйтъ планъ остава на странѫ, поне за сега. Мысли са че сърбското правителство ще направи сега единѫ линіѭ отъ Алексинацъ до Бѣлградъ, съ единъ клонъ къмъ сѣвернытѣ границы, който ще са свърже съ австро-унгарскѫтѫ мрежѫ, въ Базіашъ, или близо до тойзи градъ.

ТЕЖКО МИ Е!

Мойтѣ братя като глѣдамь
Всекыдневно че страдать
Искамь чясъ по-скор' да прѣдамь
Душіѫ й тѣло на адътъ!
Хората си вечь приготвять
Всичко добро за животъ.
А пакъ наш'тѣ ся заравять
Изъ день въ день живи въвъ гробъ!
Люты мѫкы сърдце късать
Като ехыдна змія
Покой тѣ ще да нанесѫть
На мойтѣ мечтанія.
Ето наш'то отечество
Вика жялно всякый чясъ
Това пусто невѣжество
Още ли ще трае въ Васъ?!
Ритнете веднѫжь за всегда
Онова що Ви прѣчи
Облечете Ваш'тѣ сърдца
Съ това що ще в'излѣчи
Вижте другытѣ плѣмена
Какъ славно вървіѫть напрѣдъ
Вый пъкъ отъ стары врѣмена
Стоите все въ единъ редъ
Ето вечь най згодно врѣме
Невѣжество да отхвърлимь
Като най несносно брѣме
Отъ гърбъ да го исърсимь.
Иска нашій милостивъ царь
И ный да ся просвѣтимь
Любовь има кат' Господарь
Трѣбва ли още да спимь?
Сѣкый нѣга д' залѣгне
Да добый ученіе
Захъръ ще да му олѣкне
Въ едно мъгновеніе
И пакъ казвамь нашійтъ царь
Желай да ся просвѣтимь.
Самоковъ, 20 Септ. 1875.

Покана.

Положителнитѣ науки въ днешно врѣме сѫ зели връхъ надъ всичкитѣ други, и отъ день на день все повече и повече намирѫтъ отзивъ въ гърдитѣ на цѣлото просвѣтено человѣчество.

Хиляди години сѫ са минали о то человѣческия умъ работи все за улучшението си, и едвамъ въ врѣме е дошелъ до блѣстящи р които му обѣщаватъ блѣскаво бѫ

Неопровержима дѣйствителность само този народъ може да осп та бѫджиность, който ако са положителнитѣ науки. Слѣдова ко нашия народъ желае да полож ви основи на своята бѫджиност непремѣнно трѣбва да прегърне сърдце тѣхъ. И то толкось по неже е младъ и може твърдѣ освои сѣко нѣщо което би му Въ слѣдствие на това, народ твърдѣ лесно да прегърни и д злото. Но за да са предпази му са дава всегда здраво и по но нѣщо. Като зехъ слѣдова ко това въ съображение, рѣших служѫ и азъ споредъ силата милия си народъ въ това въ умственно, съ превождан ката: «История на развит ро врѣме» изводъ отъ съчинен чютия Невюрски професоръ теръ, който изводъ е направен знатия вече по своитѣ засл ската книжевность г-нъ Пига препорѫчвамъ достоинството книжка не щѫ, защото тя ще рѫчи сама когато види бѣлъ св вече готова и са състои отъ 11 коли на малка осмина. Обаче лишенъ отъ срѣдства за на чатване; за това, моля, друж лищата, и всичкитѣ любители гарската книжевность да спом нейното напечатване, ако ли ка іѫ приеме нѣкой на сво ние, а че за трудътъ ми — щемъ са.

Дим. П

Плѣвенъ, 12 Септ. 1875.

ИЗВѢСТИЕ.

Първата часть «Открытието на Амер печата въ Віенна и на пѫть е вече с стигне, щото не слѣдъ много време ще доставимъ на почитаемитѣ й абонати.

Отпечатваніето и станало много чисто, колкото ся може красно; дѣятелний Я. Ков пропусналъ нищо за да іѫ искара от си, като добъръ художникъ, колкото брѣ, и това прави честь на заведението. типографически нѣкои погрѣшки и нѣкои тографически, вмѫкнати отъ преписвача ми рѫкописъ, погрѣшки, за които никакъ Ковачевъ обвиняемый предъ читателитѣ, ки на книгата, за които, вѣрвамъ, читате да бѫдѫтъ снисходителны.

Когато писательтъ или преводительтъ книгата не бѫде при отпечатваніето ѝ за пречистя отъ такива недостатки, никоя може да бѫде отървана отъ тѣхъ. И до отечеството ни печатницитѣ сѫ обявени рѣдкость, нашата бълг. книжнина и този шарпель; никой не може да чатваніето на дѣлото си.

Като предизвѣстявамъ за това чит ги моліѫ да не издаватъ пресѫд тѫ си вата часть по тыя недостатки, додѣто втората и третята, върху които сѫ зе бѫдѫтъ по пречистени, дѣто ще да ба вени и типографическитѣ и ортограф грѣшки на първата. Обаче въ предгов вата часть има едни типографически п правката на които не търпи отлаганіе. В хагогическа» отпечатано е «психология» сто «свободный ми животъ» отпечатано бный ми животъ». И въ посвященіето «съпружеско и родителско сърдце» «съдружеско» П. К

Търново, 28 Авг. 1875.

†

Отецъ Стефанъ П. Ник Изворскый.

Съ голѣмо прискърбіе извѣстявамъ любезнытѣ си стрика отца Изворска събратъ на нашитѣ народны възродители то лице и въ литературѫтѫ ни, на които тилъ нѣколко свои съчиненія и прѣвод ло за Българскытѣ училища», Вельтмана «Ангелица»; виж. още «Любословіе», вѣстникъ» и «Български книжицы»

Старыйтъ тоя български учитель Галацъ на 2-ый текущаго Септемврія е роденъ въ 9 ыя мѣсецъ на година 6 още голишнѫ възрасть осетилъ къмъ ученіето, за което са отправилъ Букурещъ, послѣ въ Ц-градъ и О върнѫлъ въ отечеството си Котелъ, дѣ та основали едно училище по прѣдм дагогикѫтѫ. Учителствуваніето му Шуменъ най добрѣ характеризва тоя градъ на «Любословіе», въ което но отъ сѫщиятъ, между другото, сказано по испитаніе. Кѫдѣ краятъ скый отишълъ да са учи въ Петрогр шилъ богословіето. Тогава незабав въ Българіѭ, при всичко че го ка на высокѫ служба, и учителств въ Котелъ, послѣ въ Ц-градъ, дѣто ствувалъ за съграждането на «Мет былъ повиканъ за учитель въ Тулча чителствувалъ почти цѣлы три годи му отечество го изтръгнѫли, но шенскытѣ разногласія, които не на ли съставили противъ него нетърп то го хвърлили въ нечуено отчаяніе. задомѣнъ въ Тулчѫ, са прѣселилъ то, по пріятелскы съвѣты и убѣжден ложилъ за священникъ, но слѣдъ тукъ да са съгради българско учили и поучителствувалъ. Отчаяніето му тукъ и отъ измираніето на рождены му опази Провидѣніето само едно оста да оплаква съ горкѫтѫ си майка то на татка си. Изворскый остави си вещественно всичко една досто бліотекѫ и нѣкои българскы рѫкописни произведеніе

Благодареніе особенно на г-да Галацъ, най повече на г-да Рафаила гела Вратцалията, Димитра Градина Богорова, погребеніето му станѫ досто рително.

Обстоятелствата като непозволяватъ же тукъ нѣщо повече върху дѣлата тоя ученъ и скѫпъ сынъ на Българ съ «Вѣчная ти паметь» неоцѣненый чественолюбче!

Кр. Ив. Мірск

Тулча, на Кръстовдень 1875.